

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 19. MARCA 1964

Leto XVI. — Štev. 11 Cena 20 din

POMURSKI VESTNIK

IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK »LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULJA 1952 KOT »OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL, OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA ČASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI TISK« V MURSKI SOBOTI — DIREKTOR STEFAN ANTALIC — LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK JOŽE VILD — NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KOČLJEVA UL. 2, TELEFON 21-004

G. RADGONA:

Pomembne zadeve na jutrišnji seji občinske skupščine

Predsednica občinske skupščine Gornja Radgona, tov. Marija Levčarjeva, je sklicala za jutri, petek, 20. t. m. sejo obeh zborov občinske skupščine G. Radgona.

Med štirinajstimi točkami dnevnega reda bo skupščina razpravljala o nedavnih zborih volivcev, o statutih delovnih organizacij, o delu občinske uprave, sklepanju bodo o predlogu odloka o ustanovitvi krajevnih skupnosti, o ustanovitvi pravne službe pri občinski skupščini, o krajevnem prispevku za gradnjo ceste Apače—Cmurek ter o nekaterih drugih predlogih.

Seja se bo pričela ob 8. uri dopoldne v dvorani zadrúžnega doma.

GORNJA RADGONA

Prejšnji teden so slovesno zaključili predavanja v mladinski in večerni politični šoli v Gornji Radgoni. Na slavnosti v zadrúžnem domu so najboljši absolventi dobili spominske knjižne nagrade. W. E.

POTREBE PO EMBALAŽNEM STEKLU ČEDALJE VEČJE

Jeseni - gradnja steklarne

Na posvetovanju, ki je bilo 11. marca v Ljubljani in ga je sklicala republiška gospodarska zbornica, je bilo sklenjeno, da bi senaj storilo vse, da bi v jesen začeli graditi steklarne v Murški Soboti.

Posvetovanje, ki je imelo širši namen, so se udeležili tudi predstavniki soboške občine. Predvsem so ugotavljali, da je pomanjkanje votlega embalažnega stekla čedalje bolj pereče in da ga bo potrebno že letos uvoziti okrog 30.000 ton, da pa bodo potrebe po njem še večje. Zato je nujno povečati proizvodnjo tega stekla, za kar so dane vse možnosti, da nam ga ne bo potrebno uvažati.

V zvezi s tem so razpravljali tudi o načrtu izgradnje steklarne v Murški Soboti. Ugotavljali so, da ta načrt odgovarja vsem zahtevam tako glede lokacije, kakor surovin in bližine potrošnikov ter da bi ga zaradi tega bilo potrebno uresničiti. Steklarna Hrastnik je izrazila pripravljenost, da postane investitor tega objekta, ki bi naj bil njen bodoči obrat, kar bi omogočilo, da bi problemi tehnologi-

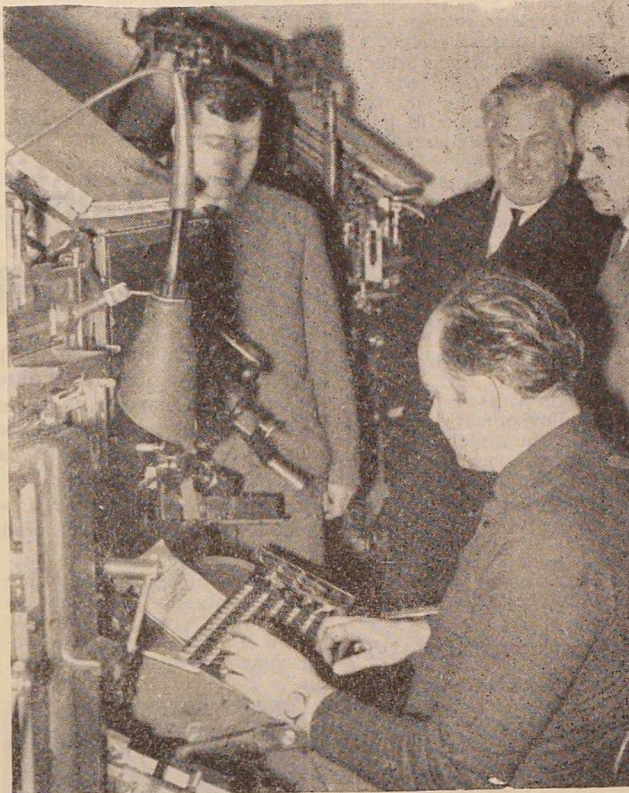
je, proizvodnje in tudi kadrov bili mnogo uspešnejše rešeni.

Po mnenjih udeležencev bi se za steklarne na čimprej

dokončno uredila vsa dokumentacija in zbrala potrebna investicijska sredstva. Za izgradnjo steklarne je potrebnih 2,6 milijarde dinarjev.

Zgoraj: prav ob 15-letnici PV je tiskarna dobila še en stavni stroj — levo: srečanje v klubu

DRUŽBENI PLAN LJUTOMERSKE OBČINE SPREJET

Prvo leto v okviru sedemletnega plana

S predhodno razpravo v klubu odbornikov pretekli četrtek, je občinska skupščina na redni seji v soboto sprejela letošnji občinski družbeni plan in proračun za leto 1964. Leto 1964 je prvo leto v okviru 7-letnega plana perspektivnega razvoja občine, zato bo potrebno v vseh delovnih organizacijah skrbno pripravljati kratkoročne in dolgoročne programe razvoja.

Posebno skrb bo potrebno posvetiti predvsem realnemu planiranju razvoja, organizaciji proizvodnje ter uvajanju novih delovnih metod za kakovitejšo proizvodnjo. Vzponredno s temi nalogami ne sme zaostajati tudi skrb za prehod na 42-urni teden — je med drugim rečeno v uvodu predloga odloka o družbenem planu.

Pri obstoječih materialnih osnovah ter dosedanjem in predvidenem investicijskem vlaganju je predvideno, da se bo obseg proizvodnje in uslug, izražen v narodnem dohodku povečal v letošnjem letu za 19 odst. v primerjavi z letom 1963. Za 18. odst. se bo povečal narodni dohodek tudi na prebivalca.

V skladu s povečanjem družbenega proizvoda naj bi se povečale investicije v občinskem merilu za 67 odst. Upoštevati pa je potrebno, da zlasti investicije v kmetijstvu, ki v skupnih investicijskih naložbah prevladujejo, niso takoj po dograditvi nekega objekta vključene v proizvodnjo (nasadi in podobno). Skupno bodo znašale gospodarske investicije 1 milijardo 168 milijonov dinarjev, dočim bodo negospodarske investicije obsegale 575 milijonov dinarjev. Med industrijskimi podjetji bo investiranih največ v podjetju Tenostroj in to 132 milijonov dinarjev, v obrti predstavlja največjo investicijo nova pekarna v Ljutomeru in trgovina Ljutomer — 70 milijonov, v kmetijstvu pa

predvideva VŽK Ljutomer 486 milijonov dinarjev investicij, KZ Ljutomer 107 in KZ Križevci 128 milijonov dinarjev. Pridobivanje novih zemljišč, za kar predvidevajo kmetijske organizacije 60 milijonov dinarjev, nujno terjaja nove investicije v gradbene objekte, nakup živine in opreme v kmetijskih delovnih organizacijah. Težišče investicijskih naložb v industriji pa je predvsem v kovinski stroki ter industriji novih gradbenih elementov.

Kar zadeva družbeni standard, bodo v letošnjem letu razpoložljiva sredstva nekoliko višja kot lani. Za stanovanjsko izgradnjo je predvidenih 100 milijonov dinarjev, kar bo dalo 50 novih stanovanj. Na področju zdravstva je predviden pričetek gradnje novega zdravstvenega doma v Ljutomeru, družbeni plan pa predvideva, da je potrebno v letošnjem letu proučiti tudi problematiko starejših kmetovalcev ter jim

zagotoviti primerno preživljanje.

Komunalna dejavnost bo osredotočena predvsem na izgradnjo vodovoda v Ljutomeru ter nadaljnjo modernizacijo cest. Za dela na cestah Ljutomer — Radomerje — Žerovinci ter Križevci — Veržej bo potrebnih okrog 230 milijonov dinarjev.

(Nadaljevanje na 6. strani)

OBČINSKI KOMITE ZKS V LENDAVI:

O aktualnih nalogah v kmetijstvu

Včeraj dopoldne je občinski komite ZKS v Lendavi razpravljal o aktualnih vprašanjih kmetijstva v lendavski občini.

Na plenumu so analizirali sedanjí položaj v kmetijstvu v občini in govorili o nadaljnjih poteh razvoja kmetijstva. Posebej so obravnavali razvoj kmetijstva v družbenem sektorju in med drugim poudarili, da je v prihodnje pri

Na sliki — srečanje v klubu predsednik občinske skupščine M. Sobota Janez Lanšček (drugi z leve) in predsednica obč. odbora SZDL Sida Podleskova med člani kolektiva

MED DRUGIMI — TUDI PRI NAS VPRAŠANJE:

Epidemija gripe dosegla višek?

Mesec marec nas je presenetil z muhastim vremenom in z gripo. Morda v začetku nihče ni slutil, da bodo obolenja za gripo tako močna.

Epidemija je zajela širok zamah in do torka je za gripo obbolelo v soboški občini že nad 1200 ljudi. Kot vse kaže je v teh dneh epidemija dosegla svojo kulminacijo in se v prihodnje, tudi zaradi izboljšane vremena, ne bo širila. Zaradi gripe so v soboški občini prekinile s delom skoraj vse osnovne šole, v tork pa tudi Učiteljske in Srednja kmetijska šola v Rakičanu. Če se bo epidemija še širila, bodo verjetno prekinili pouk tudi v preostalih šolah.

Posledice gripe se čutijo tudi v delovnih organizacijah,

saj je med obolelimi v marcu bilo nad devetsto odraslih oseb. Nič kaj razveseljive vesti o epidemiji gripe pa prihajajo tudi iz ostalih krajev Pomurja.

TE DNI V SOBOŠKI OBČINI POSVETOVANJE S KRAJEVNIMI ORGANIZACIJAMI SZDL

V tem tednu so se začela obširnejša posvetovanja s krajevnimi organizacijami Socialistične zveze v soboški občini.

Posvetovanje je organiziral izvršni odbor občinskega odbora. V ponedeljek so v krajevnih organizacijah SZDL, v G. Petrovcih, Čepincih in Mačkovičih, v tork v Prosenjakovi in Bogojini, včeraj pa v Zenkovičih in Bodoncih razpravljali o organizacijskih vprašanjih in metodah dela krajevnih organizacij.

Danes zvečer pa bo krajevna organizacija na Tišini razpravljala o kmetijstvu in programu dela. O istih vprašanjih bodo v nedeljo razpravljali tudi v krajevni organizaciji SZDL na Cankovi.

V Radencih že začetek sezone

Zdravilišče Radenska slatna je z 10. marcem odprla letošnjo sezono. Da bi podkrepilo pričetek letošnje sezone, je vodstvo Zdravilišča pripravilo kot otvoritveno prireditve I. turistično-gostinski ples, ki bo v soboto 21. marca zvečer. Ta ples naj bi postal tradicionalen, saj že sam naslov prireditve pove, da namerava zdravilišče tesno sodelovati z gostinsko-turističnimi delavci na območju mariborskega okraja.

S. B.

za vaše potrebe-

kolektiv trgovskega podjetja

prekmurski magazin

murska sobota

s poslovalnicami

DE GAULLE V LATINSKI AMERIKI

V soboto je francoski predsednik de Gaulle odpotoval na veliko potovanje po Latinski Ameriki. V francoski prestolnici označujejo to potovanje kot največji politični dogodek letošnjega leta v francoski zunanji politiki.

Predsednik de Gaulle se je najprej ustavil v Mehiki. To, kje se bo ustavil najprej, niti ni tako pomembno, če ne bi v tem primeru razkrivalo nekaterih stvari. Temu obisku je bila dana velika publiciteta. Z ameriške strani so ga označili, kot protiameriško, kar so v Franciji uradno odločno zanižali. Toda nekaj je le res: odkar so v Washingtonu označili francosko zunanjo politiko kot »nenaklonjeno ZDA«, zadobi vse, česar se lotijo v Parizu, bolj ali manj protiameriški značaj. Znano je tudi da je Francija z de Gaulle na čelu zelo rezervirana do politike, ki jo vodi v ZDA do Latinske Amerike in zato je razumljivo, da naraščanje vpliva Francije v teh državah pomeni zmanjševanje ameriškega, kot to pomenjuje politični računari.

Iz takih vidikov ocenjujejo de Gaulle obisk v teh državah kot nezadovoljstvo. Težko je tudi ugotoviti, koliko je ta obisk rodila želja po krepitvi ekonomskih odnosov. Dejstvo pa je, da je, če že ne iz političnih momentov, imel de Gaulle tudi iz gospodarskih razlogov dovolj vzrokov, da je odletel čez Atlantik.

PROCES PROTI USTAŠEM

Minulo soboto se je v Bonnu končno le začel že dvakrat preložen proces proti ustašem, ki so 29. novembra 1962 napadli jugoslovansko predstavništvo v Bonnu ter pri tem ubili Momčila Popovića. Proces je med drugim tudi potrdil pričakovanja, da pravih organizatorjev tega zločina ne bo med obtoženci. Ustaški emigranti skušajo ta proces spremeniti v protijugoslovansko manifestacijo, pri čemer jim molče pomagajo zahodnonemški zagovorniki, ki jih ne manjka, niti tistih ne, ki jih plačujejo. Zato prihajajo obtoženci pred sodišče z monstroznimi izjavami o »zločinih« v Jugoslaviji.

Proces sam ni apolitičen in se skoraj spreminja v sodno farso. Obtoženci vzbujajo vtis popolne varnosti in se pogovarjajo z ustaškimi emigranti, ki sede med gledalci. Tudi provokacije proti jugoslovanskim državljanom in novinarjem niso izostale. Nemški tisk precej čudno poroča o tem procesu, čeprav so nemški novinarji znani, kot izkušeni poročevalci izpred sodišč.

RUBY OBSOJEN NA SMRT

V soboto je porota v Dallasu po dvodnevem zasедanju spoznala Jacka Rubyja za krivega ubojca L. Oswalda, domnevnega atentatorja predsednika Kennedyja in se odločila za najhujšo kazen — smrt na električnem stolu. Po mnenju nekaterih časopisov bi bila bolj uместna časovna kazen.

Izid sodbe je presenetil njegovega branilca in tudi njegove prijatelje, ki si močno prizadevajo, da bi ga rešili te kazni. Branilec je že izjavil, da se bo pritožil in po mnenju časopisov, mu kaj lahko uspe, da z izrob vseh pravnih sredstev za dve leti prepreči izvršitev sodbe. Proces sam ni imel namena osvetliti umora predsednika Kennedyja, čeprav je spet povzročil veliko zanimanje za ta dogodek, ki ga posebna komisija zelo počasi raziskuje.

ZANESLO JU JE V OBCESTNI JAREK

Na cesti II. reda v Nemčavcih se je 13. 3. 1964 ob 19.20 uri pripetila prometna nesreča vozniku tovornega avtomobila reg. št. MS upravljal poklicni voznik Stefan 16-92, last KIK M. Sobota, ki ga je Vučković iz Črnelavec, imenovan je bil voznik, ki je prišel proti Murški Soboti. Tovornjak je bil naložen z jajci. To je pripeljal do Nemčavcih, se je zaradi tega, ker je vozil preveč po desni strani ceste, vdrila v banko in v tovarni avtomobil je zaneslo v 1,5 metra globok obcestni jarek, pri čemer se je avtomobil prevrnil. Telesnih poškodb ni bilo, le na vozilu je nastala škoda za 20.000 dinarjev, na tovoru pa za 110.000 dinarjev.

V ponedeljek je Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije na šesti plenarni seji, ki jo je vodil generalni sekretar Josip Broz Tito sklenil, da bo VIII. kongres ZKJ, ki bi moral biti lani, letos novembra v Beogradu, nato pa bodo kongresi ZK po posameznih republikah. Natančen datum kongresa bo določen naknadno. Na kongresu bo sodelovalo 1.500 delegatov in članov CK ZKJ, tako da bo izvoljen en delegat na približno 800 članov ZKJ.

Tovariš Tito je v razpravi, ko je govoril o standardu, med drugim poudaril, da je potrebno to problematiko obravnavati kompleksno in da ji bo potrebno v predkongresnih razpravah posvetiti posebno pozornost. Tudi Izvršni komite, je dejal Tito, bo moral

imeti več sej pred kongresom, da bo na njih lahko razpravljalo o najvažnejših vprašanjih, ki jih ni bilo mogoče konkretno obdelati na samem plenumu.

V okviru priprav na kongres je bila na plenumu obširna razprava o referatu Veljka

Ši razvoj družbenega standarda, na izboljšanje življenjskih pogojev delovnih ljudi. To ne zahtevajo samo delovni ljudje, temveč tudi večja proizvodnja, naša ekonomska in investicijska politika, ker zaostajanje v osebni potrošnji ne povzro-

vodnih zmogljivosti in v tem, ker še ni zmagala misel na intenzivnejši gospodarski razvoj, povzroča resna nesorazmerja, ki kvarno vplivajo na cene oziroma na trg, ustvarja politično nezadovoljstvo ter tudi zožuje samoupravne pravice.

jem referatu govoril tudi o pomenu vodilne vloge Zveze komunistov in med drugim dejal: »To je organizacija in živ borbeni instrument delovnih ljudi pri krčenju poti in ustvarjanju najugodnejših razmer za izgradnjo socialistične družbe. Nastali smo kot partija v določenih zgodovinskih razmerah, ko je delavski razred potreboval borbeno organizacijo za uresničitev svoje zgodovinske misije, rušitelja starih družbenih odnosov in graditelja nove družbe. Njena vodilna vloga je bila in je še v zmožnosti, da kritično spozna stvarnost, v kateri živimo, in da sproči velikansko vseljudsko energijo za spreminjanje te stvarnosti.«

Hitrejša rast družbenega standarda

Vlahoviča, ki je govoril o nekaterih aktualnih idejnih problemih in vlogi ZKJ. V razpravi je bil dan poudarek predvsem tistemu delu smernic, ki govorijo o tem, da sedanja stopnja razvitenosti našega gospodarstva in družbe zahteva postopno usmeritev na hitrejši

čar samo političnih problemov, temveč resno ovira družbeni razvoj.

V razpravi so nekateri poudarjali, da neupoštevanje teh pogojev, ki se kaže v prevelikem vlaganju, v gospodarsko neupravičeni podvojitvi proiz-

Razen tega so nekateri tudi opozarjali, da so nekateri problemi družbenega standarda razen drugega še vedno posledica znatnega navzkrižja med proizvodnjo in storilnostjo ter naglim naraščanjem naših potreb. Tov. Vlahović je v svo-

Z RAZŠIRJENEGA PLENUMA OKRAJNEGA ODBORA SZDL

Tudi v kmetijstvu potrebne čestejše analize stanja

Predvčerajšnji razširjeni plenum okrajnega odbora SZDL v Mariboru je obravnaval aktualne probleme s področja kmetijstva in gozdarstva na območju okraja. Zlasti so se na plenumu zavzeli za pospešeno podružabljanje zasebnih zemljišč, ki naj bi vsako leto zajelo na območju mariborskega okraja od 7000 do 8000 hektarov, za povečanje števila goveje živine, za poglobitev pogodbenega sodelovanja z gozdovi in smotrnejše vlaganje družbenih sredstev.

Plenum je že uvodoma ugotovil, da občinske skupščine preveč poredko obravnavajo kmetijska vprašanja, v glavnem le pri sprejemanju in obravnavanju družbenih planov.

To pa je največkrat tudi vzrok številnim neskladjem v tej gospodarski panogi.

Dokajšen poudarek so dali, tako v referatu inž. Slavka Nemanica kot v razpravi, podružabljanju zasebnih zemljišč. Ker je bil lanski plan odkupa zemljišč v mariborskem okraju uresničen le z 81 odst., so udeleženci menili, da je potrebno razmejiti teren, ki je primeren za organizirano družbeno proizvodnjo in odkup

(Nadaljevanje na str. 3)

Solski gostinski center iz Radenec je v mariborskem hotelu Slavija serviral prekmurske specialitete. Stregla so dekleta v prekmurskih folklornih oblačilih

LEP USPEH GOSTINSKE SOLE V RADENCIH

Kulinaričnega tekmovanja v okviru gostinske opreme v Mariboru se je kot edina in najmlajša v Jugoslaviji udeležila tudi gostinska šola Slatina Radenci ter sijajno uveljavila. Dobila je dvojne zlate vilice in to za mrzlo ribjo ploščo ter za prekmursko gibanico. Razen tega je prejela šola še 6 diplom prve in eno diplom drugo kategorije.

Tekmovali so s štirimi mrzlimi ploščami, z narezkom »prleška južina« in popolnim kosilom »prekmurske koline«. Dosegli so odlične uspehe, kar je zasloga strokovnega učitelja te šole, tovariša Viljema Juderja, ki je vse te dobrote organiziral in pripravil s svojimi učenci. Ika

PREVEČ PO SREDINI CESTIŠČA

Lažja prometna nesreča se je pripetila tudi 13. marca 1964 ob 12.30 uri na cesti II. reda v Dankovcih med voznikom tovornega avtomobila reg. št. MS 14-74, ki ga je vozil Aleksander Prelec iz Salovec, in voznikom osebnega avtomobila reg. št. MB 61-91, katerega je upravljal Anton Gregor iz Murške Sobotice. Na osebni avtomobil je nastala materialna škoda za 30.000 dinarjev.

OB VEČJIH MATERIALNIH MOŽNOSTIH TUDI

Decentralizirati štipendiranje

V ponedeljek je štipendijska komisija v Murški Soboti razpravljala o zaključnem računu štipendijskega sklada za lansko leto in o sistemu štipendiranja.

Lani je bilo za štipendiranje porabljenih približno 11 milijonov dinarjev. Tudi letošnji znesek za štipendiranje, ki jih daje občinska skupščina v približno takem obsegu.

Člani komisije pa so razpravljali o decentralizaciji štipendiranja. Pojavljala so se mnenja, da ob tem, ko delovne organizacije same štipendirajo, štipendiranje v taki obliki pri občinski skupščini ni najbolj smoterno. Tudi v državni upravi se uveljavlja samoupravljanje, prav tako v šolstvu, zdravstvu in zato bi naj te službe same skrbale za kader in štipendiranje, seveda ob večjih materialnih možnostih. Tako bi kadre za šole lahko štipendiral sklad za šolstvo, za zdravstvo Zdravstveni dom ali bolnišnica in podobno.

Ob tem bi pa naj občinska komisija skrbela za štipendiranje kadrov v strokah, ki so deficitarne ali za katere nihče ne skrbi ter za kadre novih gospodarskih organizacij.

MLADINA POMURJA SE PRIPRAVLJA

Na republiško konferenco ZMS

V prvih dneh meseca aprila bo v Ljubljani republiška konferenca Zveze mladine Slovenije. Centralni komite ZMS je pred dnevi izdal obširne teze za razpravo na konferenci, pod naslovom »Socialistična vzgoja mladega človeka«. O gradivu, ki ga prinašajo teze se je tudi v Pomurju med člani ZMS razvila živahna razprava.

V nedeljo so o tezah razpravljali tudi na plenumih občinskih komitejev ZMS v Murški Soboti in v Lendavi. Člani občinskih komitejev in predsedniki aktivov, ki so prisostvovali razpravam v Lendavi in v Murški Soboti, so

podrobno govorili o posameznih poglavjih in tezah, izluščili pa so najbolj pereča vprašanja na področju obeh komun, katera pa ne zadevajo samo organizacije ZMS, ampak tudi celotno družbeno skupnost v občini.

V MURSKI SOBOTI:

O klubih mladih zadružnikov

V občini deluje 8 klubov mladih zadružnikov, ki so v lanskem letu dosegli še kar zadovoljive uspehe. Kljub temu pa so v razpravi opozorili na vrsto pomanjkljivosti, ki se pojavljajo v delu klubov. Čeprav so klubi mladih zadružnikov interesna oblika dela mladine in so v njih vključeni predvsem fantje in dekleta iz vasi s ciljem da se z delom v klubu spoznajo s sodobno

agrotehnično kmetijsko proizvodnjo, kmetijske zadruge, na območju katerih ti klubi delujejo, niso kazale največjega zanimanja in pripravljenosti za sodelovanje in pomoč.

Premalo je bilo sodelovanja med vodstvi klubov in strokovnimi kolegi kmetijskih zadrug, ponekod pa se je že ugotovilo, da sodelovanje porušilo ob zaključku leta, ko so klubi podajali obračun svojega dela. Tokrat so namreč člani klubov ugotavljali napake in iskali vzroke, zakaj niso dosegli na površinah, ki so jih obdelovali, večjih uspehov. Včasih so bili nosilci vzrokov prav člani klubov, včasih pa tudi vodstva kmetijskih zadrug. Posledica tega je bila — razpustitev klubov mladih zadružnikov, čeprav bi bilo mnogo boljše, da bi se predstavniki klubov skupaj s KZ dogovorili o načinu reševanja napak, ki so jih delali tako eni kot drugi. Gotovo pa je, da bi morale kmetijske zadruge klubom mladih zadružnikov nuditi večjo strokovno pomoč, tako s konkretnimi nasveti kot s predavanji, dati pa bi jim morale tudi potrebne strojne usluge za obdelavo površin.

Kot vse kaže, kmetijske zadruge v klubih mladih zadružnikov ne vidijo sodelavcev za izvajanje svojega

Predvsem višje oblike sodelovanja

Pred kratkim so se sestali člani sindikalne podružnice KZ Beltinci. V razpravi pa niso posvečali pozornost samo delu podružnice, temveč predvsem proizvodnim nalogam.

Med drugim so ugotavljali, da je čedalje več poljedelskih površin v proizvodnem sodelovanju. Doslej so razvite v glavnem nižje oblike kooperacije, vendar so se člani zavzemali za razvijanje višjih oblik proizvodnega sodelovanja v poljedelstvu in živinoreji. Začelo se je razvijati tudi trdnjše proizvodno sodelovanje z zasebnimi proizvajalci pri pitanju goveje živine in prašičev. Člani so se tudi zavzemali za večje uveljavljanje organov upravljanja, ker brez tega ne bo mogoče širše razvijati proizvodnih odnosov.

Člani so tudi poudarjali, da bi se moral njihov vpliv močneje čutiti ne samo v zadrugi, temveč tudi izven nje. Opozarjali so tudi na nujnost izpolnitve pravilnika o delitvi čistega dohodka, ki je že zastarel. Več se jih je tudi zavzemalo za načrtno izobraževanje že zaposlenih delavcev ter za programsko politiko štipendiranja. Sedaj ima za druga 9 štipendistov, trije člani kolektiva pa izredno študirajo na višjih šolah in en na srednji.

A. H.

LIPOVCI

V lipovcih je mladinski aktiv priredil priraden poslovični večer za mladince, ki odhajajo na odsluženje kadrovskega roka v JLA.

-C

Križem kražem po Pomurju

VOZNIJE PO SREDINI CESTIŠČA

13. 3. 1964 ob 7.25 ur se je pripetila lažja prometna nesreča na cesti II. reda v naselju Rimska čarda med voznikom tovornega avtomobila reg. št. MS 17-74, katerega je upravljal Aleksander Prelec iz Salovec, in voznikom osebnega avtomobila reg. št. MS 11-04, ki ga je vozil Jože Zelko iz Močanec.

Voznik osebnega avtomobila Jože Zelko je vozil iz smeri Močanec proti Murški Soboti do Rimske čarde po klancu navzdol, z nasprotno smeri pa mu je pripeljal voznik A. Prelec s tovornim avtomobilom, ki je vozil z levim kotom. Pri srečanju zadel z zadnjim levim blatnikom v levi zadnji blatnik osebnega avtomobila. Na osebni avtomobilu je nastala materialna škoda za 30.000 dinarjev.

IZ OVINKA V JAMO

Na cesti III. reda pred križiščem pri gostini v Genterovcih se je 17. 3. 1964 ob 17.30 uri dogodila lažja prometna nesreča vozniku osebnega avtomobila reg. št. MB 83-02, katerega je upravljal Ivan Hare iz Zihlave.

Ker je voznik Hare privozil do ovinka s precejšnjo hitrostjo, ni mogel izvoziti ovinka in ga je zaneslo v močvirno jamo. Voznik in trije sopotniki niso bili poškodovani, le na avtomobilu je nastala škoda za 30.000 din.

GRAD

Mladinski aktiv pri Gradu je v nedeljo uprizoril veseloigrsko hruškega dramatika Petra Budaka »Na trnju in kamnu«. Mladinci so več kot dva meseca pripravljali uprizoritev. Kljub slabemu vremenu je bil obisk zelo dober, gledalci pa zadovoljni z uprizoritvijo. V prihodnje bodo mladinci gostovali s komedijo tudi v drugih krajih.

-sg-

VIDEM OB ŠČAVNICI

Pri Vidmu je bil končan kuharski ter prikojevalni tečaj, ki ga je obiskovalo 35 deklet.

IV. redni občni zbor

Prešernove družbe

bo v nedeljo, 5. aprila 1964 ob 10. uri v Klubu ljudskih poslancev, Ljubljana, Puharjeva 7

Dnevni red:

1. Poročilo tajništva
2. Poročilo nadzornega odbora
3. Volitve Glavnega odbora

Prešernova družba

Res je, da ta vprašanja ne bo mogoče rešiti čez noč, potrebni bodo na šolah še sposobnejši kadri, potrebno jih bo čedalje več in hitreje kot doslej bo morala družba reševati materialne probleme šol, vzporedno z reševanjem teh pa urejati tudi socialne in druge probleme učencev. In marsikaj bo mogoče urediti tudi že ob sedanjih pogojih, le več volje bi morali pokazati vsi tisti, ki v vzgoji mladega človeka sodelujejo in so zanj tudi odgovorni.

K. SUKIC

šestih podružnic. Poročilo je obširno analiziralo uspehe, neuspehe in tudi probleme, s katerimi se srečuje delovni kolektiv. Po poročilu se je razvila razprava, ki pa ni bila tako živahna kot običajno. S. K.

Statuti pred občinsko skupščino

Občinska skupščina v Gornji Radgoni bo na jutrišnji seji obravnavala med drugim tudi nekatere predloge statuten delovnih organizacij. Skupščini so predloženi statuti naslednjih delovnih organizacij: Radenci, Krojaštvo Moda, Avtoremont, Opekarna ter statut trgoveškega podjetja Sloga.

Komisija za pripravo statuten delovnih organizacij pri občinski skupščini je o teh statutih razpravljala in ugotovila, da so dobro pripravljene. Po mnenju komisije omenjeni predlogi statuten podrobno obravnavajo poglavja o pravicah in dolžnostih članov delovnih kolektivov kakor tudi pravice in dolžnosti samoupravnih organov. Nekoliko manj pa so obdelana poglavja o delitvi dohodka. Komisijam za pripravo statuten v delovnih organizacijah je vsestran-

sko pomagala tudi komisija pri občinskem sindikalnem svetu, ki je prav tako obravnavala vse predloge statuten ter dala nekatere pripombe, ki so jih komisije v delovnih organizacijah popolnoma upoštevale. Predlogi sindikalne komisije so se nanašali predvsem na take primere, ko so v osnutku statuta delovne organizacije postavili po dve različni možnosti oziroma formulaciji in se niso mogli sporazumeti za eno od predvidenih variant posameznih določil. Poleg tega je sindikalna komisija posredovala tudi v primerih, ko osnutek statuta ni bil vsklajen z ustavnimi načeli.

Kolektivi na splošno veliko razpravljajo o predlogih statuten. Razprave pa so boljše tam, kjer razpravljajo v manjših skupinah kot na primer v Zdravilišču, Avtoremontu, trgovskem podjetju Slogi na Kapeli itd. Delovni kolektivi so v svojih razpravah pokaza-

li največ zanimanja za tista določila, ki govorijo o pravicah in dolžnostih članov kolektivov kakor tudi samoupravnih organov.

-jm

PRVE OCENE SINDIKALNIH KONFERENC V RADGONSKI OBČINI:

Dobra udeležba in živahne razprave

Ta teden bodo v radgonski občini končali z letnimi konferencami sindikalnih podružnic. Prva ocena letošnjih sindikalnih letnih konferenc je ta, da so v glavnem dobro obiskane in precej živahne.

Na vseh dosedanjih konferencah so precej kritično obravnavali delo izvršnih odborov v preteklem letu ter ugotavljali, da je bila aktivnost sindikata precejšnja, saj je bila v lanskem letu vrsta politično zelo odgovornih akcij: razprava o novi ustavi, pomoč Skopju, volitve, statuti ipd. Manj prizadevnosti pa je bilo

čutiti na letnih konferencah pri obravnavanju nagrajevanja. Ta pomanjkljivost velja tudi za dosedanje izvršne odbore sindikalnih podružnic. Med važne ugotovitve letošnjih letnih konferenc sodi tudi ta, da iz leta v leto narašča proizvodnja v delovnih organizacijah, dočim ni čutiti zadovoljivega porasta družbenega

standarda. Mnogo so razpravljali tudi o informiranosti. To je prišlo v poštev predvsem v onih delovnih organizacijah, ki imajo formirane delovne enote. Na mnogih konferencah so člani sindikata poudarjali, da je potrebno nadaljevati z izobraževalnim delom. Večina kolektivov je obravnavala tudi odnose v kolektivih, kakor tudi odnose navzven. Tako so na sindikalni konferenci v trgovskem podjetju Sloga ugotavljali, da kritika poslovanja trgovskih poslovalnic s strani potrošnikov ni vsakokrat objektivna, čeprav kolektiv omenjenega trgovskega podjetja tudi sam ugotavlja nekatere pomanjkljivosti, ki jih bo potrebno odpraviti. Glede na letošnje volitve organov samoupravljanja so govorili še o kadrovskih vprašanjih ter se zavzemali za to, da bodo tako izvršni odbori sindikalnih podružnic, kakor tudi organi samoupravljanja vsestransko sposobni izvajati svoje naloge. Kljub nekaterim predlogom, naj bi opustili sedanji počitniški dom v Lovrečicah, so se na mnogih sindikalnih konferencah zavzemali za to, naj ta dom ostane. V lanskem letu je prebilo letni dopust v tem domu 400 članov delovnih kolektivov in njihovih svojcev. Poleg tega so obravnavali tudi družbeno prehrano, športno dejavnost in ostalo.

-jra

Zabeleženo:

Kaj je s tekmovanjem za dvig storilnosti

OKRAJNI KOMITEJ ZMS MARI-BOR JE PRED DNEVI ORGANIZIRAL V MURSKI SOBOTI POSVETOVANJE O POTEKU TEKMOVANJA MLADIH PROIZVAJALCEV ZA DVIG PRODUKTIVNOSTI.

Analiza dosedanjega tekmovanja je pokazala, da so uspehi, ki so bili do sedaj doseženi mnogo manjši kot pa je bilo pričakovati. Na posvetovanju so namreč ugotovili, da občinska mladinska vodstva tekmovanju za dvig storilnosti niso posvetila dovolj pozornosti. Razen v soboški, niso v ostalih pomurskih občinah občinski komiteji razpisali tekmovanja v okviru občine, komisije za gospodarstvo in samoupravljanje pa so celotno tekmovanje prepustile le vodstvom aktivov ZM v delovnih organizacijah. Tako ne organiziran pristop k izvajanju obirne in zahtevne akcije pač ima slabe posledice v delu aktivov ZM v delovnih organizacijah. Pravzaprav tudi v delovnih organizacijah mladinski aktiv razpisane tekmovanje niso sprejeli kot eno najpomembnejših nalog. Zato so v Pomurju bili v prizadevanju mladih za višjo storilnost doslej doseženi ugodni rezultati le v Tovarni dežnikov in pletenin v Lendavi, v Agroservisu, Muri in v Merkurju v M. Soboti. Po drugih delovnih organizacijah skorajda k tekmovanju še niso pristopili.

Ko so na posvetovanju še nadalje analizirali vzroke za slab potek tekmovanja za dvig storilnosti, so poleg že omenjenih vzrokov opozorili tudi na to, da mladina v delovnih organizacijah verjetno ne bo sposobna sama speljati tekmovanja uspešno do kraja. Zanimivo in neprijetno je spoznavanje, da v pretežnem številu delovnih organizacij ni v komisijah, ki tekmovanje vodijo, mladih strokovnjakov, če pa že so, je med njimi zelo malo takšnih, ki aktivno delajo. Uspehi, ki jih pričakujemo od tekmovanja za dvig storilnosti namreč niso odvisni le od večjih prizadevanj mladih na delovnih mestih, temveč tudi od številnih drugih vprašanj, ki pa so preveč »zamotana«, da bi jih mladi sami lahko razvozljali in rešili. Končno bi prav mladi strokovnjaki in tehnično osebje v delovnih organizacijah morali biti tisti, ki bi skupaj z vodstvom aktivna ZMS našli najboljši način in vključitev v tekmovanje v posamezni delovni organizaciji. Sodelovanje mladine in strokovnjakov pa bi se najprej moralo odraziti v konkretnem tekmovalnem programu, ki bi bil v smislu teza o tekmovanju prilagojen različnim pogojem v raznih delovnih organizacijah.

Končno so na posvetovanju ponovno sprejeli zaključke, da je potrebno v naslednjem obdobju resno odpraviti številna objektivna in subjektivna vprašanja, ki so doslej zavirala ali pa celo preprečila začetek in potek tekmovanja. Vodstva občinskih komitejev in predstavniki aktivov ZM iz delovnih organizacij, ki so posvetovanju prisostvovali, sedaj vedo kakšne naloge imajo in ostalo je le vprašanje, ali bodo povsod mladi sami znali tekmovanje tudi organizirati. Kjer pa tega ne bodo uspeli mladi sami, bo potrebna pač pomoč strokovnjakov in vodstev v delovnih organizacijah, saj bo povečana storilnost dobrodušja vsem, vsaki delovni organizaciji in vsej skupnosti. K. Sukič

GORNJA RADGONA:

Pred kratkim sta končali v Radgoni večerna politična in mladinska politična šola. V večerni politični šoli, ki jo je obiskovalo 36 slušateljev iz raznih krajev občine, so predelali naslednja snovna področja: družbeno-ekonomski razvoj SFRJ, družbeno-politične ureditve SFRJ in nekatere osnovne pojme o družbi.

Mladinska politična šola pa je zajemala naslednja področja: družbeno-ekonomsko in družbeno-politična ureditev SFRJ, ekonomski in družbeni procesi v sodobnem svetu, marksizem in leninizem in mladina v družbi. Mladinsko politično šolo je obiskovalo 28 mladincev in mladink. Pretekli četrtek je bil svečan zaključek obeh šol.

Oddelek mladinske politične šole v Radencih pa bo zaključil s svojim delom v prihodnjih dneh.

ZACETEK ASFALTIRANJA CESTE RADGONA-CMUREK

Pripravljalna dela že v teku

SKUPNA SREDSTVA OBČINSKEGA SKLADA, KI JIH PREDVIDEVA LETOŠNJI DRUŽBENI PLAN RADGONSKE OBČINE NAJ BI ZNASAL 21 MILIJONOV DINARJEV. VEČJI DEL SREDSTEV SE BO UPORABIL ZA ASFALTIRANJE CESTE RADGONA - CMUREK, MEDTEM KO SO OSTALA SREDSTVA NAMENJENA PREDVSEM ZA UREDITEV ŽE LANI ZACETIH DEL NA CESTI IV. REDA IHOVA-NEGOVA TER ZA DEL CESTE V ZBIGOVCIH.

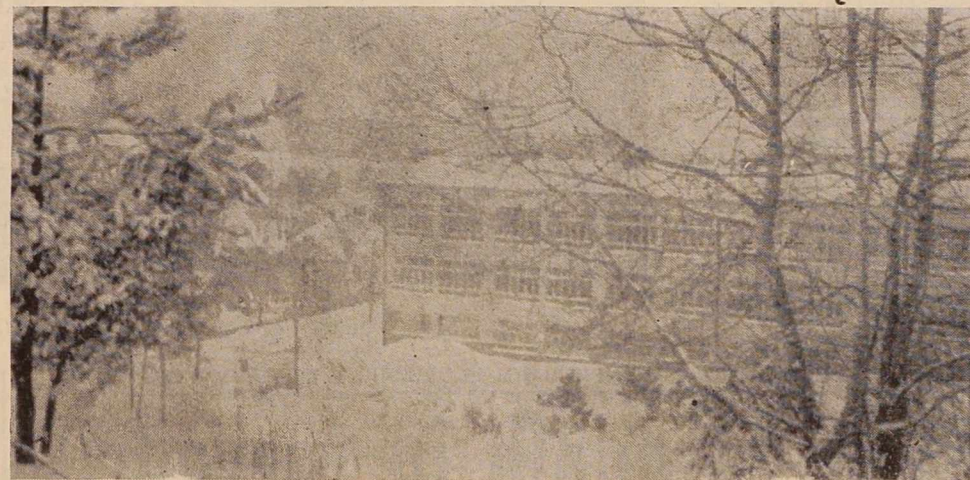
Cesto Radgona — Cmurek bodo asfaltirali v dveh etapah. Prvih 12 km od Radgone do Črnce, oziroma Žepovec bodo zgradili letos, ostalih 7 km od Žepovca do Cmureka pa prihodnje leto.

Pripravljalna dela so že v polnem teku. Pri zemeljskih

Martjanci

V Martjancih je bil v nedeljo, 15. marca ustanovni občni zbor krajevnega odbora RK. To je edina krajevna skupnost v občini Murska Sobota, v kateri še ni obstajal krajevni odbor. Ta bo obsegal vasi Martjanci, Nordsinci, Moravci in Nemčavci. Čeprav je odbor bil formiran na pobudo Obč. RK, se zboru ni udeležil noben predstavnik, kar so navzori tudi kritizirali. Najvažnejša naloga novoizvoljenega odbora bo, da ponovno poizvi delo vaških aktivov RK. Preteklo je že nekaj let, odkar se občni zbori po vseh niso vršili. V novi 11-članski odbor so bili izvoljeni predstavniki vseh štirih vasi in obenem bili zadovoljni, da se po vseh vaških aktivih izvedejo še v mesecu marcu občni zbori.

Kako velika pomena je dobra organizacija RK na terenu je dokaz pri zbiranju krvojadalcev. Ker je v krajevni skupnosti delo Rdečega križa povsem zamrlo, tudi krvojadalska akcija ni mogla uspeti, ker praktično ni bilo nikogar, ki bi jo organiziral. Ob katastrofalnem potresu v Skopju pa gre zahvala predvsem SZDL in posameznikom, ki so obiskali sleherni hišo in odziv pomoči je bil odličen. Na terenu je tudi zdravstvena postaja, ki bo morala nuditi odobro vso pomoč. Tako bodo zdravstveni delavci imeli nekaj predavanja, kar bo nedvomno precejšnji prispevek k ponovni pozitivni dela RK na območju krajevnih skupnosti Martjanci.

Zime ni več (?) snega je še nekaj v globelih in skritih mestih — za slovo zimi, upajmo, da nas ne bo še enkrat presenetila — Zimski motiv v Goričko (foto D. Obal)

GOSPODARSKE DELOVNE ORGANIZACIJE LJUTOMERSKE OBČINE V LETOŠNJEM LETU:

Povečan obseg proizvodnje

Križevske opekarne bodo povečale proizvodnjo za 2 odstotka. Skupno je predvideno, da bodo proizvedli 11 milijonov opečnih enot. Podjetje ima pripravljen dolgoročni investicijski elaborat, v letoš-

njem letu pa bodo rekonstruirali le sušilnice prostore in u-metne sušilnice v obratu Boreci. S tem bodo podaljšali obratovalni čas od sedanjih 9 na 11 mesecev letno.

Imgrad Ljutomer bo povečal v letošnjem letu predvsem proizvodnjo zidakov ter votlih opečnih izdelkov prav tako pa bodo popolnoma osvojili proizvodnjo panel plošč. Skupno se bo povečala proizvodnja v tem podjetju za 12 odst.

V Indopolu predvidevajo povečanje proizvodnje konfekcije za 5 odst. V ta namen bodo preuredili prostore ter zamenjali nekatere stroje. Kolektiv bo vložil v obnovu 13 milijonov dinarjev.

Konus se bo popolnoma specializiral za izdelavo vrhnjega usnja težkih kož za obutev. Vrednost proizvodnje se v letošnjem letu ne bo povečala.

Mlekopromet namerava povečati v letošnjem letu proizvodnjo trdih sirov za 3 in proizvodnjo čajnega masla za 9 odst. Okrog 14 ton sira bodo tudi izvozili.

Marles bo povečal v letošnjem letu proizvodnjo kuhinjskega pohištva za 26 odst.

MTT Ljutomer bo ob polnem izkoriščanju kapacitet povečal proizvodnjo napram letu 1963 za 14 odst. Obrat je v lanskem letu skoraj v celoti zaključil priučevanje delovne sile, kar daje zagotovilo, da bo kolektiv postavljeni proizvodni plan izpolnil v celoti.

Tehnostroj bo opustil proizvodnjo nekaterih manj pomembnih izdelkov iz žice in žičnega pletiva, povečal pa bo proizvodnjo prikolic, ki predstavljajo glavni proizvodni predmet tega podjetja. Količinsko se bo povečala proizvodnja za 44 odst. K povečanju proizvodnje bo pripomogla tudi nova montažna hala.

Mešalnica močnih krnil predvideva izkoriščanje svojih kapacitet le z eno polno delovno izmeno.

VZK Ljutomer računa v letošnjem letu na povečanje hlevskih kapacitet kakor tudi na vključitev novih obdelovalnih površin.

KZ Ljutomer postavlja z lastnim proizvodnim planom povečanje vrednosti družbenega brutoprodukta za 25 odst., v KZ Križevci pa za 11 odst.

-jm

Ljutomerski brodarji izdelujejo čolne

Občinski odbor LT v Ljutomeru je v lanskem letu ustanovil Brodarsko društvo, ki šteje danes že preko 100 članov. Na letnem zboru so sklenili, da bodo naredili več športnih čolnov. Letos nameravajo sodelovati tudi v štafeti mladosti, ki bo na Dravi.

Naša slika prikazuje, kako mladinci, pionirji in tudi odrasli izdelujejo čolne v svoji društveni delavnici, ki pa postaja pretesna. Pravijo, da bodo pripravili na pomlad presenečenje za domačine in za turiste...?

S. F.

Na sliki: mladi ljutomerski čolnarji (foto M. Weis)

Tudi v kmetijstvu potrebne čestejše analize

(Nadaljevanje s 2. strani) planirati v perspektivnih družbenih planih. Letno naj bi v mariborskem okraju odkupili od 7000 do 8000 hektarov zasebnih zemljišč. Pri odkupu pa ne bi smel prihajati do izraza prestiž posameznih kmetijskih delovnih organizacij. Ta akcija naj bi potekala, prav tako kot sklepanje pogodb za sodelovanje z zasebnimi kmetovalci, v nekem sožitju, ne pa v družbeno škodljivem tekmovanju.

Več članov plenuma je izrazilo zaskrbljenost zaradi nehnega upadanja števila goveje živine. Že sedaj je več pitališč na pol praznih, ob tem pa nekatere organizacije vlagajo nove zahtevke za kredite. Težnje po novih gradnjah naj

bi vsaj začasno omejili in se prej zavzeli za to, da bi dočela izkoriščali že zgrajene objekte. Na sploh pa naj bi bila prizadevanja usmerjena k hitremu povečevanju števila goveje živine.

Inž. Franc Razdevšek, ki je podal referat o gozdarstvu, je poudaril, naj tudi zasebni gozdovi služijo širšim družbenim interesom. Zato naj bi težili za hitrejšim sklepanjem pogodb, posebno še, ker v nekaterih predelih okraja pokrivajo gozdovi tudi do 60 odstotkov površin. Seveda moramo primerno opredeliti tudi vlogo posestnika v tem sodelovanju. Ponekod so se že dokaj uveljavili sveti gozdnih posestnikov, ki bodo očitno potrebni tudi v Pomurju. To so posve-

tovalni organi, ki vplivajo na razvoj gozdarstva in nakazujejo potrebo po novih vlaganjih.

Tudi strokovni kadri v kmetijstvu so, po mnenju udeležencev plenuma, še precejšen problem. Letno bi jih morali zagotoviti za mariborski okraj blizu 150. Kmetijski strokovnjaki manjkajo zlasti še v drugih, saj sedaj odpade na enega blizu 200 kmetij. Zato pa so tudi stiki z zasebnimi proizvajalci precej redki. Očitno je, da so nekateri strokovnjaki premalo družbeno politično razgledani in pri razvijanju pogodbenega sodelovanja, pa tudi pri podružabljanju zemlje — niso odigrali dočela zaupane vloge.

Tudi programiranje v kme-

tijstvu je bilo deležno obširnejše obravnave. Planske obveznosti nakazujejo družbeni plani, katerih izpolnjevanje pa ni deležno skoraj nobenih vmesnih analiz, zato so se zavzeli za razčlenjevanje družbenih planov z akcijskimi programi in za občasne analize.

Ko so ob koncu govorili o težnjah po združevanju kmetijskih združenj in kombinatov so opozorili, da je to čisto odraz nestrpnosti nekaterih vodilnih ljudi v komunah, ne pa ekonomskih izračunov, ki bi utemeljevali upravičenost. Nedvomno so prej potrebni plani razvoja kmetijstva v posameznih komunah. Na tem področju pa je za sedaj največ storila le ptujška komun.

-js-

Predlogi in

Teze za novi pokojninski sistem, ki delo s predlogom, da naj bi bil novi zakon že do konca leta 1964 in bi se lahko uporabljal posebno pa med starejšimi vzbudil veliko

Številne razprave o tezah za novi pokojninski sistem kažejo, prvič na pripravljenost občanov, da s svojimi predlogi in mnenji pomagajo k uveljavitvi najbolj pravičnega sistema in drugič željo, da novi zakon o pokojninskem zavarovanju za daljšo dobo reši vprašanje fondov pokojninskega in invalidskega zavarovanja in odpravi vse razlike in nesorazmerja, ki so lastne dosedanjemu, že dokaj iz-

rojenemu pokojninskemu sistemu.

K številnim pa ko pristevamo o tezah za novi zakon tudi v Poljski številnih razgovorih, ki prištevajo snovno gradivo in razpravam s sestankih ali v sebnost starejšim o novih tezah pa di na razširjenosti ga odbora komunisti socialnega skupaj s predstavi sindikalnih vprašanju so gov skupščini komunisti socialnega z Murski Soboti, le tudi na dno posvetovanja zbo skupnosti občinski v M. Soboti ter kov delovnih org benih služb in k posvetovanju p gospodarskih de nizacij. Povzema predloge, ki so j stankih in posvetov lagali k tezam za ninski sistem.

Teze predvidevajo njih osnov kot gl odmero pravic iz s rovanja in tudi mnenju, ki je bilo sestankih, je teh z snov premo, razp meznimi pa da so ima lahko za posled ki ima le za dman

Pred kratkim je prišel na občinski komite Zveze komunistov nek delavec. »Oprostite, da vas motim«, je vljudo dejal. »Rad bi vam pa pokazal, kakšne komuniste imamo tudi na direktorskih mestih.« In je tovarišem razvil odločbo o odpustu z dela, ki je bila naravnost šolski primer nezakonitosti in samovoljnosti.

»Pa pritoži se zoper to«, so mu svetovali in ga skušali prepričati, da bo tožbo sigurno dobil. Toda odkimal je. »Ne, ne, rajši grem drugam. Tudi če se bom pritožil in dobil, bo že našel nek način, da me spravi iz podjetja.« Delavec je bil iz soboškega »Obrotnika«.

Taka odločitev delavca je nekaj zelo značilnega, zlasti če še k temu dodamo, da je lani 4343 delavcev v soboški občini zapustilo delovne organizacije, v katerih so delali. Torej fluktuacija, ki je za

občino vsekakor prevelika in zahteva tudi pojasnilo. Pojavljajo se mnenja, da tolikšno preseljevanje ni samo zaradi osebnih dohodkov, ki so med gospodarskimi organizacijami v glavnem izenačeni, niti samo zaradi sezonstva, temveč tudi delovnih odnosov. Regi-

Zaskrbljujoči pojavi

striranih kršitev pravic delavcev pa je precej. In tudi zelo raznolikih: niso sklenjene pogodbe o delovnem razmerju neobračunano nadurno delo, ni urejenih delovnih odmorov, nepravilni obračuni osebnega dohodka in drugo, da ne omenjamo nepravilnih in enostranskih odpovedi delovnega razmerja. Se večje so kršitve predpisov o vajencih.

V tej vrsti čudnih in nerazumljivih pojavov postajajo posebno zaskrbljujoče malomarnosti, ki se pojavljajo tudi v večjih gospodarskih organizacijah. Recimo vajenci v Tovarni mesnih izdelkov »Pomurka« dve leti niso imeli sklenjene delovne pogodbe. Kako bodo v tej organizaci-

ji popravili to krivico, še ni znano. Ko se je inšpekcija dela začela zanimati za primer, ji niso mogli pojasniti, kdo je kriv. Verjetno gre za malomarnost, toda ti vajenci so praktično bili izkoriščani, predstavljal so več kot cene delovno silo.

Toda nekaj tako svojevrstnega, kakor so to storili pri komunalnem podjetju, spet

zelo težko najdemo. Pri sklenitvi pogodb z delavci, ki so v glavnem sezonski, so jim sklenili delovno razmerje do 28. novembra, da jim ne bi bilo potrebno plačati tudi tiste praznične dni ter da jih bodo delavci bolj »brezskrbno praznovali«. Verjetno se vodstvo podjetja ni spraševalo, če imajo delavci pravico do osebnega dohodka v tistih prazničnih dneh, če so bili celo leto zaposleni. Vsekakor je to nizkotno ravnanje, kakršnega si lahko dovolijo ljudje, ki nimajo nobenega občutka za družbeno progresivno. Sicer bi pa iz tega podjetja lahko omenili še marsikaj zanimivega in kar nikakor ne prispeva k boljšemu razpolo-

ženju v kolektivu. Posebno pa so zaskrbljujoče nezakonite odpovedi članom delavskih svetov in u- pravnih odborov. Če že v marsikateri delovni organizaciji ugotavljamo, da organi delavskega samoupravljanja nimajo tiste besede in moči, kot bi bilo potrebno, se temu ne smemo čuditi. Če si pač direktorji dovoljujejo, da kljub vsem predpisom člane teh organov enostavno odpustijo, potem je razumljivo, da se ti delavci ne čutijo kot upravljalci. Te izredno družbeno škodljive samovolje ne spreminjajo niti dejstvo, da so bile vse te odpovedi razveljavljene. Čedalje več zahtev pa je slišati, da bi proti takim direktorjem bilo potrebno tudi ukrepati, ker direktor opravlja tudi družbenopolitično funkcijo in jo v takih primerih opravlja več kot slabo. S. B.

ŠTIRI UČILNICE ZA 358 SLUŠATELJEV — ALI:

Potrebna je nova zgradba ESŠ

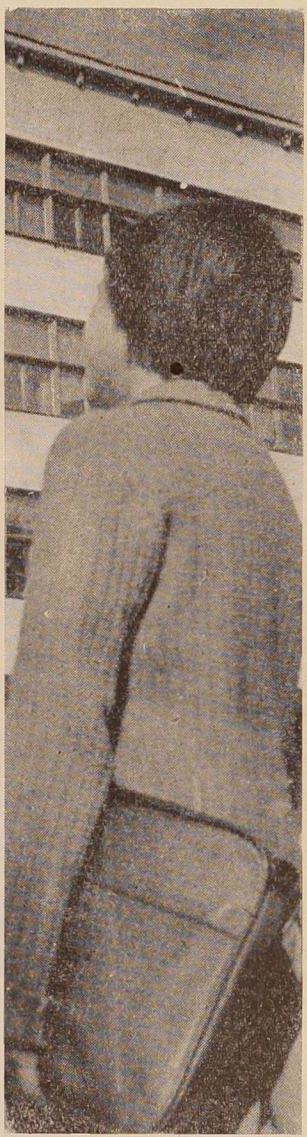
Letos bo minilo 25 let odkar obstoja Ekonomska srednja šola v Murski Soboti. Kot dvozrazredna trgovska šola je bila ustanovljena leta 1939, takrat je bila sezidana tudi stavba v kateri je imela šola dve učilnici. Zgradba je bila kasneje adaptirana, tako da so v njej sedaj 4 učilnice, strojepisnica, pisarna, zbornica, majhen kabinet in klet

Omenjeni prostori zadoščajo za okrog 100 dijakov, že nekaj let nazaj pa je ta številka krepko presežena. Tako je v tem šolskem letu vpisanih v ESS 314 rednih dijakov v 9-tih rednih in 44 izrednih slušateljev v dveh oddelkih. Za vseh 358 slušateljev ima torej šola le 4 učilnice!

Ze nekaj let je to vprašanje rešeno tako, da šola gostuje v zgradbi Šolskega centra za blagovni promet. V dopoldanskem času uporablja ESS tam eno in v popoldanskem času dve učilnici, tako, da se pouk dopoldne odvija v petih in popoldne v šestih oddelkih. S takšno rešitvijo je ESS dobila v sosednji zgradbi še garderobo, prostor za dijaško zadruo in souporabo mlečne kuhinje ter telodavnice. Vendar so prostori v sosednji zgradbi na voljo le začasno, saj bo šolski center za blagovni promet s prehodom na triletno šolanje rabil prostore, v katerih sedaj gostuje ESS, za svoje potrebe. Ekonomska srednja šola nima dovolj prostorov, tiste katere pa ima so premajhni. Pretesna je že strojepisnica, pa tudi dijaška zadruga, ki je postala že pravo »malo podjetje« se stiska v neprimernih prostorih. Šola v takšnih pogojih tudi ne more biti verificirana in zaradi vseh teh vprašanj je šolski odbor na svoji nedavni seji o tem problemu tudi razpravljala.

Šolski odbor je sprejel predlog, poslal ga je tudi Skupščini okraja Maribor, da bi bilo potrebno v Murski Soboti graditi novo zgradbo za ESS. V zgradbi naj bi bilo okrog 2 tisoč m² koristne površine. Potrebni bi bilo 12 učilnic, knjigovodska in blagovna zbornica, pisarna, kabinet, strojepisnica, prostori za dijaško zadruo, mlečno kuhinjo, garderobo, sanitarije itd. Predlog šolskega odbora je še toliko bolj upravičen, če upoštevamo, da se na šolo hoče iz leta v leto vpisati več dijakov in z ozirom na predvideno ukinitvev nekaterih

srednjih šol v Murski Soboti, bo to vprašanje vpisa na ESS čedalje pomembnejše. Zagotoviti bi bilo potrebno vsakoletni vpis v prvi razred s tre-

Pred hišo učenosti

mi oddelki, ob tem pa upoštevati tudi potrebe izrednih slušateljev in čedalje večje zanimanje po strokovnem izobraževanju v tej smeri. Zato predlog šolskega odbora predvideva v letošnjem letu izdelavo elaborata za gradnjo nove zgradbe, v letu 1965 pa naj bi z gradnjo pričeli, da bi se ESS lahko preselila v nove prostore že v jeseni leta 1966. K. Sukič

BELEŽKE Z OBČNIH ZBOROV SINDIKALNIH PODRUŽNIC V LENDAVSKI OBČINI:

Skrb za oddih in razvedrilo

V živahni razpravi so člani sindikalne podružnice v Tovarni dežnikov in pletenin v Lendavi govorili o pripravi osnutka statuta delovne organizacije in o gospodarskih uspehih v preteklem letu.

Ko so analizirali proizvodnjo v preteklem obdobju, so obširno govorili tudi o nalogah, katere jim nalaga letošnji proizvodni plan. Največ govora je bilo o stanovanjski problematiki, ki je zelo pereča. Delovni kolektiv je namreč v preteklih letih večino sredstev investirjal za razširitev proizvodnih kapacitet, zato so bile investicije v stanovanjsko izgradnjo majhne.

Na sindikalnem občnem zboru pa so tokrat v Tovarni dežnikov in pletenin obširno spregovorili tudi o oddihu članov delovnega kolektiva. V tovarni je zaposlenih več kot 90 odstotkov žena, ki svojih letnih dopustov doslej niso koristile za oddih. Na občnem zboru so sklenili, da bodo v kratkem v posameznih obratih vprašanja oddiha v letošnjem letu izvedli posebne razprave s ciljem, da ustvarijo vse možnosti, da bi čimveč članov delovnega kolektiva v letošnjih poletnih mesecih izkoristilo svoje dopuste za koristen in potreben oddih.

UNIVERZAL — MODERNIZACIJA PRODAJALN

Ze v lanskem letu je trgovsko podjetje »Univerzal« iz Lendave večji del sredstev iz svojih skladov namenilo za modernizacijo prodajaln. Lani so modernizirali in renovirali predvsem najbolj potrebne prodajalne v nekaterih vaseh in tudi letos bodo tako nadaljevali. V tekstu so že tudi priprave za gradnjo nove zgradbe v Lendavi, ki bo imela v

priljubljenih prostorih prodajalne, v nadstropjih pa okrog 30 stanovanj.

Sklenili so tudi, da bodo poživili družabno življenje v kolektivu in bolj skrbeli za strokovno izpopolnjevanje članov kolektiva.

PREKMURSKI MAGAZIN — POMANJKANJE STANOVANJ

Potem ko so obširno analizirali uspehe poslovanja v preteklem letu, so v razpravi na občnem zboru sindikalne podružnice v trgovskem podjetju »Prekmurški magazin« v Murski Soboti govorili tudi o delovanju sindikalne podružnice in o stanovanjskih problemih.

Pismo našega izseljenca Pomurskemu vestniku

Vaše pismo me je zelo presenetilo. Prav tako sem bil zelo vesel, ker sem razen pisma zagledal tudi dragi Pomurski vestnik, katerega sem že tako težko pričakoval.

Prav prisrčno se Vam zahvaljujem za vso skrb. Res nisem pričakoval, da mi boste tako hitro poslali časopis, ki mi je toliko drag. Pozno v noč sem namreč danes prebiral staro in novo številko Pomurskega vestnika in reči moram, da sem zvedel marsikaj novega: kako je in kaj se dogaja v starem, domačem kraju. Opazil sem, da se časopis od tistega časa, ko sem bil še doma in sem ga redno prebiral, ni mnogo spremenil. Zato k njegovi vsebini nimam kaj pripomni-

ti. Všeč mi je bil takrat in všeč mi je sedaj. Toda sedaj še toliko bolj, ker sem daleč stran od doma in mi je Pomurski vestnik edina zveza z domovino in rojstnim krajem.

Pomurski vestnik mi bo odslej edini in najboljši prijatelj in kot Vi pišete »zvesti spremljevalec v tujini«. Seveda, če ga bom redno prejemal. Upam pa, da mi ga boste redno pošiljali, saj brez njega bi mi bilo tukaj zelo dolg čas in bi se počutil osamljenega.

Res ne vem, kaj Vam naj še zapisem. Ni besed, s katerimi bi se Vam mogel zahvaliti in zato naj bo »iskrena hvala« zadosti.

V tem pismu Vam pošiljam še 10 kron za naročnino. Nič ne de, če je malo preveč. Vem, da imate s časopisom mnogo dela in da Vas stane precej več, kot pa je njegova naročnina. Zato naj bo višek denarja moje darilo Vašemu in mojemu »... vestniku«.

Se enkrat najlepša hvala za prisrčne besede v Vašem pismu, za vso Vaše prizadevanje in trud, da sem časopis tako hitro dobil.

Oglasil se Vam bom še kdaj, za sedaj pa prisrčen pozdrav iz daljnje Svedske. Od vašega novega naročnika Stefana Zrinskega,

Ali je res, da imajo pri zaposlitvi prednost tisti, ki se selijo iz podjetja v podjetje oz. ustanove v ustanovo in obratno. In drugi, ki so že po eno leto in več brez zaposlitve ne more dobiti zaposlitve pa čeprav ima čisto preteklost in je delal vestno in pošteno. Ali je res nujno, da najprej gledamo, pri sprejemu na delu, na tistega, ki se je do zadnjega v mesecu v službi v enem in že prvega naslednjega v drugem podjetju. Ali res ne bi imel prednosti tisti, ki je že dalj časa brez zaslužka.

V nadaljevanju bi rad prikazal kako težko je najti zaposlitev materi 16 mesecev starega otroka. Videli bomo

koliko brezuspešnih poiskmočnica brez kakega razbo kot Z. D. da bi se zaposlila v enem letu ni uspelo. Drugi primer: Novo ustanovo v Murski Soboti je zapustila službenka zaposlena v M. Soboti.

V eni izmed ustanov v M. Soboti je uslužbenka zapustila službo. Zdrav

Ta teden v črnem

la delovno mesto in za isto vložila prošnjo delovno mesto je Z. D. vložil prošnjo za delovno mesto v prošnji že takrat ko je še veseljem pričakoval prejšnja uslužbenka bila v tevi in še tako službi. In na omenjeno delovno mesto je bila sprejeta ota. Sprejeti so seba, ki je bila pri prejšnji so do zadnjega uslužbenki gospodinjstva po-

Na vaškem sejmu — lahko kjerkoli

GOSTOVANJE SNG IZ CELJA V MURSKI SOBOTI

Smeh, trpek smeh

Zlobni jeziki pravijo, da pri nas satir ne moremo pisati, češ da v naši družbi ni najti gradiva zanje. Minuli petek je v Murski Soboti gostovalo Slovensko narodno gledališče iz Celja z literarno satiričnim kabaretom »Smeh ni greh«. Program so sestavljale izbrane poljske satire, torej »uvožene« satire, in tako se res zdi, da imajo obrekljivci prav.

Toda kdor si je ogledal prireditve, se je lahko prepričal, da je skoraj ni bilo pikre besede, da je skoraj ni bilo bodice, ki ne bi veljala tudi za naše rezerve. Celjani so s svojimi skeči razkrili marsikatero napako, marsikateri negativni pojav iz današnje Poljske, vendar pa je bilo vse-skozi očitno, da take stvari lahko doživimo tudi pri nas. Ali nimamo na primer tudi pri nas obrtnikov, ki delajo čez dan v kaki obrtni delavnici, potem pa doma privatno? Ali nimamo tudi pri nas mladoletnikov, ki prirajajo zloglasne domače zabave? In

dalje, ali ne poznamo tudi pri nas ljudi, ki se nepošteno okorišćajo z družbenim imetjem, direktorjev, ki jim je delavec in njegov blagor deveta briga, in birokratskih aktivistov, ki bi se raje iznebili zbolelega člana svojega kolektiva, kakor pa dopustili, da se zmanjša delovni uspeh podjetja?

O vseh takih bolečih ranah socialistične družbe so spregovorili Poljaki s svojimi satirami, oziroma Celjani s svojim kabaretom. Najbrž bi bilo težko najti med gledalci človeka, ki bi ostal ob pred-

(Nadaljevanje na 6. strani)

pripombe

ki jih je dal v razpravo Zvezni sekretariat za pokojninsko zavarovanje uveljavljen rabljal do 1. januarja 1965, je med občani, to zanimanja in polemik.

ojninskemu si-

razpravam lah-
tudi razprave
pokojninski za-
omurju. Poleg
vorov o novih
stavljajo »o-
kramljanjem
v pisarnah, na
kavarnah po-
občanom, so
razpravljali tu-
seji upravne-
unalne skupno-
zavarovanja
sedstvi občin-
svetov, o tem
ovorili tudi na
palne skupno-
zavarovanja v
teze pa so bi-
nevnem redu
bora delovnih
ske skupščine
er predstavn-
organizacij druž-
končno še na
predstavnikov
delovnih orga-
amo nekatere
jih na teh se-
tovanjih pred-
za novi pokoj-

41 zavaroval-
lami temelj za
socialnega zava-
pokojnine. Po
formulirano na
zavarovalnih o-
poni med posa-
o preveliki, kar
edico, da nekdo,
ar nižje osebne

UTOMERU

anje

merskega obni-
400-članske-
lo o aktualnih
njo.

ih delavcev v
li pa so zapo-
Taki premiki
posledice, saj
v tovarni zno-
mo delovno si-
prenci so člani
v Ljutomeru
pomanjkljivo
tjo in družab-
S. Fruž

MEMENČAK

stvo, ki šteje
nov je organi-
letu 8 prak-
elovali pa so
erih gasilskih
nske jeseni so
treho tudi ga-
vi objekt je
rg 2 milijona.
o prispevali v
materialu o-
00 tisoč dinar-
kamenski ga-
predavanja o
čaj za izpraša-
lavanje o po-
rid.

INJE

iv v Martinju
a bo v okviru
»Tromejnik«
bno sekcijo,
uževala člane
lkove in Bore-
bodo mladinci
in učenci
v Martinju.

kvalifikacije in
išo šolsko izob-
D.
er:
ovljeno podjetje
oti je imelo raz-
o prostih delov-
novana Z. D. je

imeli prednost ljudje, ki so
že pred sodiščem odgovarjali
za krivična dela.

Tretji primer:

Večje Trg. podjetje je ime-
lo razpisano mesto pradajal-
ca v trgovini. Z. D. je šla
osebno v podjetje in se zani-

o okvirju:

jo in s svojim 7
rim sinčkom z
akovala zaposli-
o potrebnega za-
ni bila spreje-
o bili ljudje, ki
a delali v drugih
aven tega pa so

dohodke, pade v nižjo zavaroval-
no osnovo in dobi torej manjšo
pokojnino. Predlog je, da se osno-
ve sploh odpravijo in se naj pri
upokojitvi upoštevajo dejanski o-
sebn dohodek zavarovanca izraču-
nan za dobo zadnjih 5, odnosno
10 let. Valorizacijo pokojnin pred-
videvajo teze na osnovi življen-
skih stroškov tipične pokojninske
družine. Smatra se, da naj osnovo
valorizaciji tvori porast osebnih
dohodkov in porast narodnega do-
hodka.

V skladu z določbami o finan-
ciranju pokojninskega zavarova-
nja, kjer je določeno, da morajo
delovne organizacije za benificira-
ni delovni čas plačevati tudi do-
datne prispevke je bil osvojen
predlog, da naj delovne organiza-
cije same določajo delovna mesta
z benificirano delovno dobo; Zvez-
na skupščina. Izvršni svet ali pa
kateri drugi republiški organ pa
naj bi izdal samo temeljne določ-
be o panogah in delovnih mestih
za katere se lahko prizna benifi-

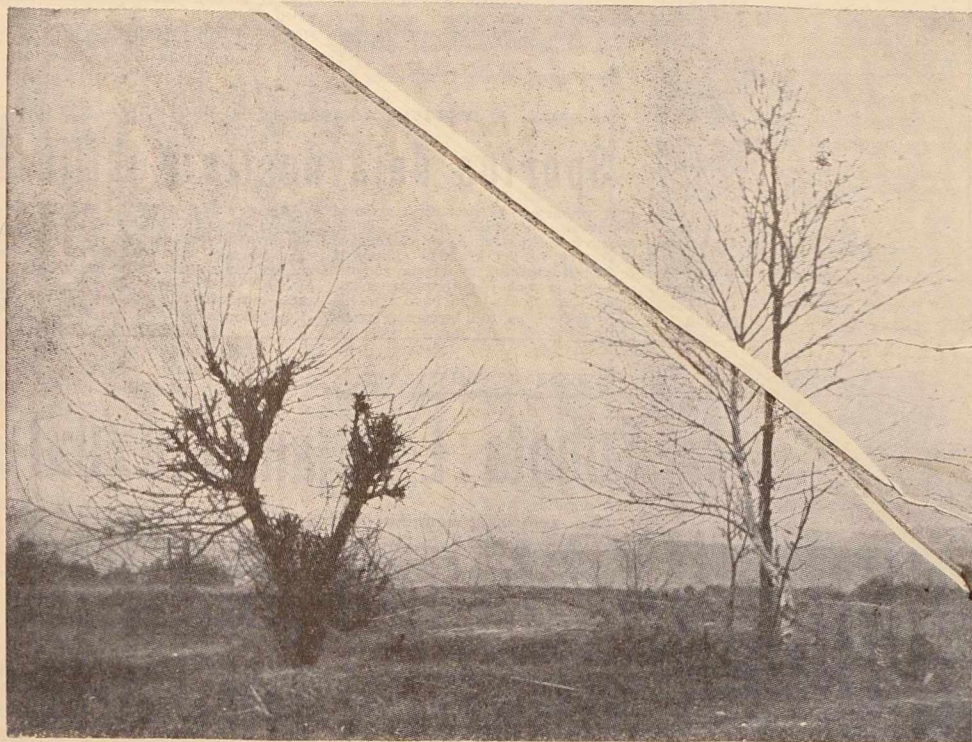
(Nadaljevanje na 6. strani)

ZA NADALJNI RAZVOJ TELESNE KULTURE:

Perspektiva je v načrtnosti

Nedavna razprava o pogojih
in perspektivah telesne kultu-
re, ki je bila v prosvetno-kul-
turnem zboru repub. skupšči-
ne je v svojih zaključkih ugo-
tovala, da telesne kulture ni
moč postavljati izven splošne-
ga družbenega razvoja. Prav
tako kot vse ostale panoge
ima tudi telesna kultura ena-
kopravno mesto, če pa je ni-
ma, je potrebno poiskati vzro-
ke in jih odpraviti. To je sicer
lahko povedati, toda teže je
doseči pozitiven rezultat.

Če iščemo vzroke, ki ovirajo
hitrejši razmah telesne kultu-
re, se ustavimo pri naslednji
ugotovitvi: v radgonski občini
obstoja občinski sklad za pro-
sveto in telesno kulturo, sta-
tut soboške občine predvideva
tak sklad, v Ljutomerski obči-
ni tega sklada ni in tudi ni
predviden, čeprav je na pri-
mer novoustanovljeni svet za
telesno kulturo že večkrat po-

Motiv iz marčnih dni — zime ni več pa tudi pomladi še ni

stavil potrebo po takem skla-
du. Nihče ne more trditi, da
v občinah, ki nimajo sklada za
telesno kulturo, doslej za to
dejavnost ne bi dajali nobe-
nih sredstev. Vprašanje pa je,
na kakšen način so si morala
telesnovzgojna društva ta
sredstva priboriti, zato tudi ni-
so bila vsako leto enaka ali pa
da bi, kot je to pričakovati,
iz leta v leto naraščala. Teles-

DVE KRATKI, PA SODOBNI:

Pomagaj si sam, pa ti bo...

Državljan Lajči sanja o av-
tomobilu že od takrat, ko so
se pojavili na naših cestah pr-
vi fičkotni. Toda, vedno ima to
srečo, da mu pride kaj naro-
be. Ko so bili fičkotni še neko-
liko bolj poceni, ni imel de-
narja, ko je imel denar ni bilo
fičkotov in ko bi lahko dobil
avtomobil iz inozemstva ni

imel »strica«, ko pa je tega
vendarle po neverjetnih zap-
letljajih le dobil je prišel tisti
znani datum, ko je z uvozom
»vrezalo«, kot temu pravimo.
Kaj mu je le še pomagal po
tem težko pridobljeni sorod-
nik! In je od veselja ali od je-
ze naš državljana Lajči nakupil
nekaj pohištva, to in ono, z
ženo pa sta se zmenila (ali pa
tudi ne), da bosta povečala
družino za novega člana. Toda
misli na avto Lajči se vedno
ni opustil. Vrtala je v njem
prav po svedrovsko. Tekli so
tedni, meseci. Ker danes ne
veš kaj bo jutri, je tudi Lajči-

ja vznemirjala vest o novih po-
glojih za uvoz avtomobilov.
Tuhtal je cele noči, izhoda ni
našel. Mojstri so, ki zavijajo
paragrafe, je mislil Lajči, toda
jaz bom še večji, je končno
sklenil.

Tisti teden, ko je Lajči pri-
čakoval prirastek v družini, se
je odpravil na pot. Za štiri-
najst dni je naročil za ženo so-
bo v hotelu v nekem kraju čez
mejo in sedaj čaka. Naj se ro-
di nov državljani (v inozem-
stvu seveda), bomo že videli,
kako se bo izteklo!

Pomagaj si sam, in bog ti bo
pomagal!

Strokovnjaki

Pleteršniku se še menda sa-
njalo ni, da bodo nekoč neka-
tere besede iz slovenskega be-
sedišča toliko upoštevane, pri-
ljubljene, izgovorjene ali zapi-
sane. Kako bi danes lahko še
izhajili brez besede »strokov-
njak«? Praktična uporaba te
besede kaže na izredno gib-
čnost izraza. Uporablja se
najpogostejše, če je treba pred
delavskim svetom utemeljiti
delitev stanovanj, prakso v
inozemstvu in podobno. Kme-
tijske zadruge in posestva
štipendirajo strokovnjake (re-
cimo na srednji kmetijski šo-
li). Če greš v kakšen tečaj, si

že strokovnjak. Tudi, če ho-
češ dobiti višje osebne pre-
jemke, moraš vsaj ustvarjati
videz, da si strokovnjak. Stro-
kovnjaštvo torej na vseh ni-
vojih. Zbrali so se strokovnja-
ki in razpravljali o tem ali
onem, beremo vsak dan v ča-
sopisih. Skratka, postajamo
nacija strokovnjakov.

Zakaj neki le še razpravlja-
mo tudi o nestrokovnosti? Ne
bomo več dolgo. Ko bomo vsi
strokovnjaki, kdo bo še tra-
til čas za razgovore o nestro-
kovnosti!

Da, — zlati vek zdaj Kranj-
cem (beri: Slovencem) našim
pride...

reševanju prošnji zavzeli za
njo. In z veseljem nasmeškom
na licu se je vrnila k otroku.
Se z večjim veseljem in ela-
nom se je oprijela dela, ka-
terega pri majhnem otroku
ne zmanjka. Vedno znova je
delala načrte in se veselila

ž. D.

skorajšnje zaposlitve.
Toda, ni pomislila kako
kruta, kako žalostna je nje-
na usoda. V nobenem prime-
ru katerih bi lahko našli
najmanj 10 (deset) ni bilo
prostega delovnega mesta za
mater z majhnim otrokom.

Zlato črnih dlani

Pri Pomurski založbi je izšel zanimiv izbor proze afriških
narodov pod naslovom »Zlato črnih dlani«. Tekste je izbral
in uredil Drago Grah, in jih skupaj z Andrejem Inkretom tudi
prevedel. Uvod v zbirko je napisal dr. Anton Vratuša, v sprem-
ni besedi pa je Drago Grah na kratko orisal značilnosti črn-
ske literature.

Ta izbor je vsekakor zani-
miv iz več vidikov. Predvsem
nam odpira, čeprav zelo skro-
men, a vsaj informativen pog-
led v kulturo afriških ljud-
stev, ki živijo južno od Saha-
re. Kontinent, ki je v tako
močnem prebujanju in tako
bogat po presenetljivih poli-
tičnih dogajanjih, nam je po
svoji kulturni podobi mnogo
bolj tuj kakor pa politični.
Zato ta izbor nikakor ni ne-
kaj slučajnega, temveč tesno
povezan s čedalje večjim za-
nimanjem, ki ga čutimo do
Afrike. Izbor nas seznaja z
dvanajstimi afriškimi pisate-
lji, odkriva nam poseben du-
hovni svet, svet za nas nered-
ko čudnih, nerazumljivih poj-
movanj, ki pa ob vseh svoji

zapletenosti izpričuje nekaj
prabitno prirodnega, narav-
nega.

Izbrani teksti so razdeljeni
v tri skupine, ki nekako tudi
izpričujejo urednikovo ten-
denco. V prvem delu govori o
tistih usedlinah, ki so jih v
afriškem človeku pustila sto-
letja in mu je zato svet poln
simbolov, skrivnosti, sovra-
žnosti. Drugi del je posvečen
osveščanju, spoznavanju, da
belega človeka ne krasijo no-
bene večje vrednosti in zato
začenja črni človek sicer pre-
vidno, toda čedalje bolj od-
ločno uveljavljati svoje na-
ravne pravice. Tretji del je
urednik naslovlil »Izpoved sr-
ca« in vanj vvrstil tiste tek-
ste, ki bi naj prikazali speci-
fične odtenke čustvenega do-
življanja črnega človeka. Ta
izbor zaključuje svojstven e-
sej L. S. Senghora Duh civi-
lizacije ali zakoni afriške
kulture. Avtor skuša prikaza-
ti svojstveni doživljajski in
spoznavni svet črnega člove-
ka in s tem tudi svojstvene
vrednote njegove kulture.

Izbor ni samo informati-
ven, ampak po svoji notranji
urejenosti zaključena celota,
ki pa kljub temu vzbuja ne-
katere pomisleke. Urednik je
zvest svoji zamisli pač tudi
izbor moral njej podrežati in
zato so izbrani teksti iztrgani
iz večjih celot in kljub temu,
da so uspešno vključeni v
koncept izbora, pa so sami
čestokrat le nekaj torzo, kar
njihovi umetniški vrednosti
vsekakor škoduje.

S. Balažic

In sonce je obstalo

France BEVK: In sonce je obstalo — Opremil akad. slikar
Ladislav Danč — Izdala Pomurska založba

Ob izbruhu prve svetovne vojne je
bilo najbrž nešteto takih ljudi, ki se
jim je zadelo, da je obstalo sonce.
V tem kratkem, živahno napisanem
romanu našega priznanega pisatelja se
podobnega občutja najbolj zaveda
mlada učiteljica Dora. Prav ko se v
njej prebudi ljubezen do profesorja
Logarja, se razburi vojni metej in
polegne njenega ljubimca za seboj. Za
Doro se začne s tem dolga leta hre-
penenja in negotovega čakanja. Fron-
ti se rojevajo zaradi dolge ločitve, —
domovino, nad Goriškimi Brdi, pre-
iskovalni zapor, pomanjkanje, strah
za Logarjevo življenje, nesporazumi,
ki se rojevajo zaradi dolge ločitve, —
vse to v njej le še bolj oblikuje podo-
bo sonca, ki se je neke ustavilo ter
zapustilo ljudi v mraku in temi. Toda,
ali se lahko kaj drugače počutijo vsi
drugi, ki jih srečamo v romanu in ki
jih je prav tako zajela morilna vihra?

Se tedaj godi Logarju kaj bolje? Ob-
leže vse kasarne, najrazličnejša boji-
šča, doživi revolucionarne dni v Ru-
siji in upor slovenskih fantov v Rad-
goni. In nič drugače ni na primer
tudi z dijakom Peršičem, ki mora za-
pustiti svojo Primorsko kot vsi drugi
poglaviti nosilci dogajanja v knjigi.
Nič drugače ni, nadalje v Zofiji, ki je
v vojna nastavi prav tiste pasti, ki se
jim zaradi svojega temperamenta, za-
radi svojih močnih erotičnih nagnenj
tudi v mirnem času ni mogla zlahka
izogibati...

In končno, sonce je obstalo za ves
slovenski narod, ali za vsa južnoslo-
venska ljudstva, ki so se takrat med
njimi že močno raznežne težnje po o-
svoboditvi in ki so potem svojo osa-
mosvojitve res morala poplačati z
mornjem krvi.

V romanu se že koj spočeta se-
znanim z naprednimi nacionalistični-
mi čustvi, ki so se razvile tudi na
Primorskem. Profesor Logar pa sča-
soma razočara vsakega bralca, ki mor-

da pričakuje, da bo ta osveščeni in-
telektualec aktivno posegel v razplam-
tevanje se gibanje. Sicer nikoli ne
izda svoje lastne vesti, niti svojega
ljudstva, kar dokazuje tudi s tem, da
po razslu monarhije odide v svoj ro-
jstni kraj, ki ga je medtem že zasedla
Italija, vendar na dostojno mesto, kot
tisto zvestobo ne doživimo. Tudi v
Radgoni, kjer pride do upora, je prej
pasiven soudeležene, ki sicer strelja
na oficirje kot ostali puntarji, vendar
pa morda najbolj zato, ker ga potegne
za sabo splošni izbruh.

Mnogo gibljivejši od njega so ne-
katere osebe, ki v tem delu igrajo le
postransko vlogo. Dijak Peršič in nje-
govo srečanje z rusko volhunko Ma-
rusjo predstavlja na primer eno naj-
močnejših scen v romanu. Če bralca
drugače ne zagrabi nič, ob tisti krat-
ki epizodi je njegovega ravnodušja za
gotovo konec.

Na splošno pa je roman »In sonce
je obstalo« zelo prijetno čtivo. Dik-
cija je na eni strani enostavna, po
drugi strani pa toliko razumljivejša in
tudi neposrednejša. Kompozicija je
zelo pregledna, polna naglih prem-
ikov v sicer dosledno linearnem pri-
povedovanju. Ob takih stilnih prvih
pa ne premanjkuje tudi dokajšnjega
psihološkega prijema. To velja tako
za lik Zofije, kakor tudi Logarja.
Slednji človeka s svojim tihim trp-
ljenjem včasih resnično presune, zla-
sti recimo v tistih žalostnih trenutkih,
ko streljajo uporne slovenske fante.
Njegova podoba je toliko simpatičnej-
ša, ker bralca vsekoli sugerira mi-
sel, da se v njegovi osebi ponazarja
neumljivi duh narodne zavesti, ki je
ohranila primorsko slovenstvo kljub
dolgotrni italijanski oblasti.

Z Bevkovim romanom »In sonce
je obstalo« je Pomurska založba po-
novno dokazala, da vodi premišljeno,
kritično, zelo kvalitetno programsko
politiko.

Drago Grah

Med glasili delovnih kolektivov

V oceno smo prejeli 41. štev.
Radenskega vestnika in 12 štev. II.
letnika Informatorja. Obe glasili,
ki redno izhajata, sta si več ali
manj izoblikovali vsebinsko fiziog-
nomijo. Obe glasili sta uvodne

sestavke posvetili prazniku žena.
Radenski vestnik prinaša več zo-
lo aktualnih sestavkov o perečih
problemih, s katerimi se ukvarja-
jo v kolektivu. Franček Sapač a-
nalizira osebne dohodeke in letu
1963, Feri Horvat razpravlja o pro-
blemih gostinskega sektorja in zvi-
šanju cen, Tine Sredenski pa piše
o nekaterih pripombah članov ko-
lektiva na pravilnik o razdeljeva-
nju osebnih dohodkov, od istega
avtorja sta še sestavka o pokoj-
ninskem zakonu in spremembah v
osnutku statuta. Bruno Rišoper pa
gande in načelih, po katerih se naj
gande in načelih, po katerih se naj
ravna. Poleg teh sestavkov prin-
ša številko še več satirčnih domis-
lekov, kronika dogodkov Brede
Znidarič in pa pester sportni pre-
gled izpod peresa Toneta Znidari-
ča. Tudi ta številka je zelo pest-
ra in aktualna.

Informator, glasilo delovnega
kolektiva ČZP Pomurski tisk je
posvetil največ pozornosti 15-letni-
ci izhajanja Pomurskega vestnika
in v zvezi s tem delno tudi pro-
blemi časopisne dejavnosti. Stefan
Sedonja obsejajo razpravlja o po-
sejanju in programu Pomurske za-
ložbe v letu 1964, Slavko Klinar
o pobudah in predlogih iznešenih
na občnem zboru sindikate po-
družnice, Franc Kolarič o proble-
mih, predlogih in mnenjih, s ka-
terimi se je srečala komisija za
revizijo pravilnika o delitvi oseb-
nih dohodkov, isti avtor piše tudi
(Nadaljevanje na 6. strani)

Franjo

Nadaljevanja s prejšnjih strani

GOSTOVANJE SNG IZ CELJA V M. SOBOTI

stavi ravnodušen. Ne mislim zgolj na to, da se je vsako moral marsikdaj prisrčno zasmejati, ampak še bolj na to, da je njegov smeh marsikdaj moral biti tudi trpek. Res, ob tej satirični priložnosti, ki jo je organiziralo Delavsko pro-

svetno društvo Svoboda iz M. Sobote, se ni dalo neprizade-to smejati, kajti prinašal je preveč resnice, resnice o po-manjkljivosti, ki tudi naši družbi niso povsem tuje.

DRAGO GRAH

IZ RAZPRAV O NOVM POKOJNINSKEM SISTEMU

cirani delovni staž. Predlagali so nadalje tudi, da se v zakonu dolo-či enoletni rok za vložitev zahtev-kov za ureditev delovne dobe, ne pa 3 leta, kot to predvidevajo te-ze. Teze tudi nikjer ne govorijo o tem ali se obrtnikom šteje v po-kojnino tudi čas, ko so bili zava-rovani pri skladu zato bi bilo prav, da v zakonu prizna doba zava-rovanja v skladu obrtniškega zava-rovanja v pokojninsko dobo. Prav tako naj bi zakon izenačil z obrt-niki tudi male trgovce in gostilni-čarje. Ker nastajajo pri osebnih dohodkih precejšnje razlike po po-sameznih republikah in so torej tudi življenjski stroški različni je bilo predlagano, da naj zakon po-oblasti republiške organe, ki bi določili minimalne zneske pokoj-nin, minimalne pokojnine pa bi se v prihodnje naj prav tako va-lorizirale.

Na prej omenjenih posve-tovanih in sestankih so spre-jeli tudi predloge v zvezi z načinom prevedbe dosedanjih upokojencev na novi sistem, na osnutek o invalidskem za-varovanju in na tisti del tez, ki govori o pokojninskem za-varovanju udeležencev NOB, ter končno tudi k pridobit-

vam pravic do pokojnine o katerih govore teze.

Nedeljska tekma je bila težka zaradi blata (foto Maučec)

DRUŽBENI PLAN LJUTOMERSKE OBČINE SPREJET

Letošnji družbeni plan lju-tomerske občine predvideva tudi nadaljnji razvoj trgo-vine, obrti, turizma ter ostalih panog.

V letu 1964 se bodo obliko-

vali proračunski dohodki ob istih pogojih kot v letu 1963. Skupno je predvidenih 443 milijonov dinarjev proračun-skih dohodkov.

MED GLASILI DELOVNIH KOLEKTIVOV

o primerjavi podjetja z drugimi sorodniki podjetij v Jugoslaviji. Jože Kolar poroča o tem, kar je opazil na štirimesečnem izpopolnje-vanju v Nemčiji ter o organiza-ciji delovnega procesa v novo-zgrajenem obratu kartonarij. Stefan Balazic piše o statutu delovne

organizacije in o zdravstvenem varstvu v kolektivu. Poleg tega je v številki tudi rubrika »Tribuna mladih«, pregled razprav na orga-nih samoupravljanja, odgovori na vprašanja in mala kronika.

nc

RTV LJUBLJANA

NEDELJA, 22. MARCA

6.00—8.00 Dobro jutro!; 8.00 Mladinska radijska igra; 8.25 Simonič; Zajčica repertoar; 9.00 Poročila; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 10.00 Se pomnite, tovariši...; 10.30 Rossini; Weber in Lalo na tujih koncertih; 11.30 Nedeljska reportaža; 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved; 13.30 Za našo vas; 13.50 Koncert pri vas doma; 14.10 Radi bi vas zabavali; 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 15.05 Po potih ruske glasbe; 16.00 Humoreska tega tedna; 16.20 Domače melodije za nedeljsko popoldne; 16.45 Valčki; Jo-hanna Strauss; 17.00 Poročila; 17.15 Radijska igra; 18.05 Glasba iz zname-nitih oper; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Izberite svojo melodijo; 21.00 Njihovi rokopisi; 22.00 Napoved časa poročila, vremenska napoved; 22.10 Plesna glasba; 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

PONEDELJEK, 23. MARCA

5.00—8.00 Dobro jutro!; 8.00 Poročila; 8.05 Koroške narodne; 8.25 Dvo-je novosti iz arhiva zabavne glasbe; 8.35 Za mlade radovedneže; 10.00 Na-poved časa in poročila; 10.15 V loto-sovi deželi; 10.35 Naš podlistek; 11.00 Pozor, nimaš prednosti! (Oddaja za voznike in potnike motornih vozil); 12.00 Poročila; 12.15 Kmetijski nasveti; Ing. Lado Simonič: Higijensko-teh-nično varstvo pri gozdnem delu; 12.25 Lahka glasba; 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved; 15.45 S knjižnice trga; 16.00 Vsk dan za vas; 17.05 Iz ope-rnega albuma; 18.00 Poročila — aktual-nosti doma in v svetu; 18.10 Na obis-ku pri čeških, poljskih in družinskih zabavnih ansamblih; 18.45 Družba in čas; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Skupni program JRT — Studio Ljub-ljana; 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved; 22.10 S popevka-mi po svetu; 23.05 Literarni no-kturno; 23.15 Razpoloženjske melodije; 24.00 Zadnja poročila in zaključek od-daje.

TOREK, 24. MARCA

5.00—8.00 Dobro jutro!; 8.00 Poročila; 8.05 Godala in zabavni zbori; 8.35 Domače pesmi in napevi; 8.55 Ra-dijska šola za srednjo stopnjo; 9.25 Plesni orkestri tega tedna; 9.45 Cveti, cveti, rožica...; 10.00 Napoved časa in poročila; 10.15 V ritmu počasnega valčka; 11.00 Pozor, nimaš prednosti!; 12.15 Kmetijski nasveti — Vlado Mar-telanc: Prva pomladna opravila pri čebelah; 12.25 Domače viže za opol-dne; 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved; 13.30 V pričako-vanju pomladi (spored orkestralne glasbe); 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 14.35 Ciril Cvetko: Pri-lesko gostovanje, poje Akademski pevski zbor p. v. Radovana Gobca; 15.00 Na-poved časa, poročila, vremenska na-poved; 15.30 V torku nasvidenje; 16.00 Vsk dan za vas; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Češkoslovaške popevke; 18.25 Plesni orkester RTV Ljubljana; 18.45 Na mednarodnih križpotih; 19.30 Radijski dnevnik; 20.20 Radijska igra — Stefan Kalinski: Neukradeni avto; 21.25 Spomladna serenada; 22.00 Na-poved časa, poročila, vremenska na-poved; 22.15 Skupni program JRT — Studio Sarajevo; 23.05 Za vsakogar ne-kaj; 24.00 Zadnja poročila in zaklju-ček oddaje.

SREDA, 25. MARCA

5.00—8.00 Dobro jutro!; 8.00 Poročila; 8.55 Pisan svet pravljic in zgodbi; 9.25 Iz jugoslovanske produkcije za-bavne vokalne glasbe; 10.00 Napoved časa in poročila; 10.15 Pesmi in plesi iz Čehoslovaške; 10.45 Človek in zdrav-je; 11.00 Pozor, nimaš prednosti!; 12.15

Cepur, ki Kobilju nimajo TVD Par-tizan, niti SŠD, je vendarle športna dejavnost dokaj živahna. Najaktivnej-ši so vsakekor strelci, ki so združeni v SD »Graničar« in štejejo 70 članov. Od teh je 30 odraslih, 6 mladincev in 34 pionirjev in pionirk. Največji us-peh so dosegli v minulem letu, ko so v tekmovalni skupini strelske lige Murska Sobota, v svoji skupini med 11 nastopajočimi družinami zasedli 2. mesto. Poleg liga tekmovalja pa so izvedli več družinskih tekmovalj in meddružinsko strelsko tekmovalje v počastitev dneva JLA, kjer so nasto-pile štiri ekipe. Nedvomno velik us-peh so v lanskem letu dosegli tudi pionirji, ki so na pionirskem tekmo-vanju občinskih ekip Pomurja sestav-ljali celotno ekipo občine Lendava. V tekmovalju posameznikov pa sta prav njihova strelca Sabjan in Ber-den zasedla prvi dve mesti. Strelci SD »Graničar« iz Kobilja pa tudi le-

to nedo- tedno tekmujejo v okrajni strelski ligi Maribor in sicer v prvi skupini ter dosegajo zadovoljive rezultate. Za letos so že tudi sprejeli bogat pro-gram dela, ki posveča posebno skrb še nadaljnji vzgoji strelcev, posebno pionirjev in mladine. Ze sedaj pa i-majo v svojih vrstah nekaj zares do-

liga tekmovalja predvidevajo, da bo- do izvedli še kategorizacijo strelcev ter družinsko tekmovalje za zlato pu-ščico. Računajo pa tudi na izvedbo meddružinskih tekmovalj s sosednji-mi družinami, zlasti pa s pripadniki JLA, s katerimi imajo zelo dobre od-nose.

NAS OBISK PRI DRUŠTVIH — NAS OBISK PRI DRUŠTVIH — NAS OBI

Športna dejavnost v Kobilju

brih pionirjev, ki prekašajo starejše tekmovalce. V letošnjem letu name-ravajo zgraditi strelšče za MK puško, za katero so pri krajevni skupnosti že dobili parcelo, imajo pa že pri-pravljene nekaj potrebnega mate-riala. Vsa težaška dela bodo opravili prostovoljno, pa tudi prevoze. Razen

Razen strelstva pa v Kobilju go-ji- to tudi druge športne panoge, kot no-gomet, odbojko, atletiko in šah, če-prav ne tako organizirano, da bi se z njimi vključili v tekmovalja. Edino pionirji — nogometaši so se v lan-skem letu udeležili pionirskega občin-skega tekmovalja v Lendavi, kjer pa

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Sobota: Ljubljana 2:0 (0:0)

Na zelo razmočenem in blatnem igrišču Sobote je bila preteklo nedeljo odigrana prva prvenstvena tekma spomla-danskega dela SNL med moštvoma Sobote in Ljubljane. Tek-mo si je kljub slabemu vremenu ogledalo okrog 500 gledalcev, ki so skozi celo tekmo bodrili domačine in se veselili prve zaslužene zmage.

Ze sam začetek je pokazal na o-stro borbo za zmago, saj so se po za-četnem sodnikovem znaku napadi o-bojestransko menjavali. Toda igralci Sobote so v nadaljevanju vendarle prevzeli iniciativo in bili do konca prvega polčasa v rahli terenski pre-moči. Imeli so tudi nekaj priložnosti za zadetek, česar pa vsled velikega blata in odličnega vratarja gostov Su-lerja niso realizirali. Tudi gostje so v tem delu nekajkrat poskušali s stre-ti od daleč prevariti domačega vra-

tarja Vrdjuko, vendar je ta bil ved-no na mestu. Tako se je prvi polčas končal brez gola.

V drugem polčasu se je začela hu-da borba za doseg gola in za zma-go. Igralci Sobote so tudi v tem de-lu prevzeli pobudo ter vedno bolj pritiskali na vrata Ljubljane. Nepre-magljivi vratar gostov v prvem pol-času je vendarle moral kapitulirati. V 66. minuti igre je Šarotar z leve strani močno streljal na vrata Ljub-ljane, žogo pa je vratar Ljubljane od-bil kratko do Maučeca, ki je iz ne-posredne bližine dosegel vodstvo za Soboto. Samo dve minuti kasneje pa je moral vratar Ljubljane že drugi-krat pobrati žogo iz svoje mreže. Tokrat je bil strellec Tkalec. Po vodstvu z 2:0 je moštvo Sobote igralo bolj le-žerno in dovolilo, da so gostje pre-vzeli iniciativo ter si na vse načine prizadevali doseči vsaj časten zade-tek, kar pa jim ni uspelo ob solidni obrambi Sobote. Za nedeljsko tekmo lahko rečemo, da je moštvo Sobote zaigralo zelo borbeno, požrtvovalno in enostavno, kar pa je tudi prineslo us-peh in dragoceni točki. Tekmo je ze-lo dobro vodil Blekač iz Soštanja. Prihodnjo nedeljo igra Sobota proti Slovanu v Ljubljani.

SLOVENSKA MLADINSKA LIGA

SOBOTA : LJUBLJANA 1:2 (0:1)

V prvenstveni tekmi SML so mla-dinci Sobote preteklo nedeljo klonili mladincem Ljubljane z rezultatom 1:2 (0:1). Tekma je bila v glavnem ena-kovredna, le da mladinci Sobote niso izkoristili nekaj idealnih priložnosti za gol. Med drugim so zastreli tudi enajstmetrovko. Edini gol za So-boto je dosegel Zadravec.

Na sliki: nogometaši NK Sobote, ki bodo v spomladanskem delu tekmovalja zastopali Pomurje v SNL. Manjka vratar Vrdjuka (Foto F. Maučec)

V občini Murska Sobota JSI po področjih

Pretekli ponedeljek je bila seja sekretariata ObZTK v Murski Soboti, na kateri so med drugim razpravljali tudi o izvedbi JSI. Glavni poudarek razprave je bil na tem, kako zagotoviti čimvečjo udeležbo v JSI.

Da bi bila izvedba JSI čim cenej-ša, in čimbolj pristopna slehernemu občanu, bo odbor za JSI pri Obč. od-boru SZDL v Murski Soboti formiral pododbore po področjih. Ti pododbori bodo vodili tekmovalja v okviru svo-jega področja. Po predvidevanjih naj bi se na področju občine M. Sobota formirala naslednja področja za izved-bu JSI: Cankova, Rogošci, Grad, Bodonci, Puconci, Mačkovi, Petrovi-či, Salovci, Krizevci, Prosenjakovi, Bogojina, Beltinci, Tišina in Murska Sobota. Pri tem pa je potrebno po-trebno, da vse delovne organizacije in drugi krajevni činitelji pomagajo or-ganizacijam in kolektivom, ki se bo-djo vključili v tekmovalje JSI tako v moralnem kot materialnem pogledu, da bi tako dosegli kar največjo mno-žičnost.

JSI se bodo odvijale vsako leto in sicer v treh etapah: v letnih, jesenskih in zimskih športnih igrah.

SREDNJEŠOLSKA KOSARKARSKA LIGA

Ostra borba za prvo mesto

V predzadnjem kolu srednješolske kosarkarske lige za mladince je ekipa Elana A slavila visoko zmago nad Slo-go in prevzela vodstvo na tabeli za-radi boljše razlike v koših. ESS pa je premagala Elan B z 80:32, medtem ko je bila tekma SSTV : Rakica-n prelošana. Kljub temu, da je ostalo le še eno neodigrano kolo, je še ved-no neznan kdo bo postal srednješol-ski prvak. V zadnjem času se je namreč vnela ostra borba za prestiž. Ali bo najvišji naslov pripadel ESS ali Elanu A je za zdaj še neznan, ki bo za-torej treba počakati do zadnjega sodnikovega žvižga.

Rezultati:
Elan B : ESS 32:80

ZIMSKA KOSARKARSKA LIGA

LENDAVA IN PUCONCI PRESENETILI

V predzadnjem kolu zimske kosar-karske lige sta pripravili največji pre-senečenji ekipi Lendave in Puconec. Lendava je visoko premagala Grafičarja, Puconci pa so se z eno samo točko prednosti oddolžili Radencem za nedavni poraz v Puconcih. Izredno zanimivo je bilo tudi srečanje med vodčim Old boys in Mursko Soboto, končalo se je z zmago Old boysa, ki je tako še potrdil brez poraza naslov pomurskega prvaka.

Rezultati:
M. Sobota : Old boys 86:91
Radenci : Puconci 23:24
Grafičar : Lendava 35:82
Rakica-n je bil prost.

Tabela					
Old boys	12	12	0	975:572	24
Murska Sobota	11	7	4	678:650	14
Grafičar	11	5	6	689:621	9
Lendava	11	5	6	485:465	9
Puconci	11	3	8	368:480	6
Rakica-n	11	4	7	434:569	6
Radenci	11	3	8	426:698	6

V letnih športnih igrah bodo za-jete naslednje obvezne športne panog-e: atletika, plavanje, gimnastika, stre-ljanje, roketni, košarka, nogomet, partizanski mnogoboj in odbojka. Na osnovi prijav pa je možno, da se tek-movanja odvijajo tudi v drugih špor-tnih panogah kot: badminton, tenis, hokej na travi, kolesarstvo, kajak in avto-moto šport.

V jesenskih športnih igrah sta ob-vezni dve športni panogi: namizni te-nis in šah, lahko pa se uvede tekmo-vanje tudi v judu in kegljanju.

V zimskih športnih igrah je ob-vezna športna panoga le smučanje, u-vede pa se lahko tudi sankanje, ho-kej na ledu, drsanje in kegljanje na ledu.

Odbor za JSI pri Obč. odboru SZDL v Murski Soboti ponovno po-ziva vse delovne organizacije, mladins-ke aktivne, telesno-zgornje organizacije

in šole, da že sedaj razmišljajo o mož-nosti udeležbe v JSI in ob razpisu tega tekmovalja prijavijo svoje ekipe ObZTK v Murski Soboti.

OBČINSKA LIGA MURSKA SOBOTA

Dvojna zmaga dijaškega doma

Pretekli teden je bilo odigrano zadnje kolo občinske namiznoteniške lige Murska Sobota, v katerem je pri-pravila največje presenečenje ekipa ESS-C, ki je premagala Martjance. Preseneča pa tudi visoka zmaga Bo-gojine nad Elanom B. Vsa ostala sre-čanja so se končala s pričakovanimi rezultati.

Rezultati zadnjega kola:	
Sloga : Pomurski tisk	5:0
D. dom C : ESS B	5:0
ESS C : Martjanci	5:3
Mura B : Markišavci	5:0
Elan B : Bogojina	2:5
Dijaški dom B je bil prost.	

S tem je bilo prvenstvo za leto 1963-64 končano. Prvak je zaslužen ekipa dijaškega doma B, ki je skozi celo tekmovalje ostala neporažena. Presenečata pa ekipi dijaškega doma C, ki je zavela drugo mesto in Bo-gojina, ki je zavela tretje mesto. V minulem tekmovalju so torej igralci dijaškega doma iz Murske Sobote za-beležili izreden uspeh. Postali so prvi pomurske lige ter zavzeli prvi

do-se dosegli višjih uspehov, dasi-tudi niso odigrali tako podrejene vloge. Aktivni so tudi šahisti, ki so organizirali dva večja turnirja, na ka-terih so poleg članov nastopili tudi mladinci in pionirji. To zimo je bilo med pionirji tudi precejšnje zima-nje za smučanje, saj je redkej pionir v Kobilju, ki ne bi imel svojih smučk, čeprav so doma narejene in ki že ne bi preizkusil bližnjega grča Martjanc-e. V zimskem času so izvedli tudi več tekmovalj v smučanju, sankanju in skokih. Za še večje športno udejstvo-vanje pa je premalo zlasti mladine, ki je večinoma na sezonskem delu. Z ozirom na precejšnjo športno živa-nost računajo, da bodo v kratkem ustanovili šolsko športno društvo, preko katerega naj bi bolj organi-zirano razvijali športna tekmovalja in skrbeli za nadaljnji razvoj telesno-vzgojnega življenja v tem kraju.

NAS MALI INTERVJU:

Še naprej zvest svojemu društvu

Eden najuspešnejših pomurskih športnikov v preteklem letu je prav gotovo tekmovalce AMD Murska So-bota dirkač Aleš Mrzel, ki je osvo-jil naslov republiškega in državnega prvenstva v kategoriji do 250 ccm ter postal rekordir opatijske proge. Da bi ga nekoliko pobliže spoznali po-sredujemo bralcem naš razgovor z njim, v katerem nam je prijazni Aleš radevolje odgovarjal na vprašanja.

— **Vaša osebna izkaznica?**

Rojen sem leta 1937 v Ljubljani, po poklicu etnograf, zaposlen v Skof-ji Loki, medtem ko stanujem v Črnu-čah pri Ljubljani.

— **Koliko časa že poganjate svoj motor in kdaj je bil vaš prvi javni nastop?**

Letos poteka že sedmo leto aktiv-nega nastopanja. Prvi moj javni na-stop je bil na republiškem prvenstvu na Bledu leta 1958.

— **Na katerih vaših tekmoval-njih ste že sodelovali in kje?**

Nastopal sem na svetovnem prven-stvu v Hockenheimu (Zah. Nemčija), na mednarodnih dirkah v Avstriji, CSSR, Franciji, Zah. Nemčiji in se-veda doma.

— **Vaš doslej največji uspeh?**

Moj največji uspeh je prav gotovo lanska osvojitve naslova republiškega in državnega prvenstva v kateg-riji do 250 ccm. Državno prvenstvo pa sem prvič osvojil leta 1961 v kategoriji do 125 ccm.

— **Kako to, da ste se odločili na-stopati za AMD M. Sobota?**

Član AMD Murska Sobota sem po-stal zato, ker to društvo intenzivno goji cestni-hitrostni moto-šport, med-tem ko večina drugih društev v naši republiki ta šport zastavlja ali ga celo povsem odklanja.

— **Kateri druge športe še gojite?**

Poleti motociklizem, rad hodim v hribe, pozimi skacam s smučmi.

— **Ali nameravate menjati klubske barve?**

Ostal bom seveda zvest svojemu društvu AMD Murska Sobota.

— **Kaj si želite v novi tekmovalni sezoni?**

Čim več nastopov in seveda tudi uspeha.

F. Maučec

NATEČAJ

po katerem bodo v letu 1964 sprejeti mladi državljani SFRJ za slušatelje naslednjih vojaških akademij:

1. Vojaške akademije
2. Letalske vojaške akademije
3. Letalske tehniške akademije
4. Vojaške pomorske akademije
5. Mornarske tehniške akademije
6. Vojaške tehniške akademije
7. Vojaške tehniške akademije — panoga zveze tehniške službe
8. Intendantske vojaške akademije (intendantska in finančna služba).

Studij se bo pričel 1. oktobra 1964 in bo trajal tri leta.

Na natečaju lahko sodelujejo državljani SFRJ pod pogojem, da so zdravi in sposobni za aktivno službo v Jugoslovanski ljudski armadi, da sodno niso kaznovani, da proti njim ni uveljavljen kazenski postopek, da niso poročeni in da izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- da so končali gimnazijo ali njej enako šolo;
- da so rojeni leta 1942 ali pozneje.

Prošnje je potrebno dostaviti po organu narodne obrambe občinske skupščine. Pri ložitvi ji je potrebno prepis spričevala zadnjega razreda in zaključnega izpita šole, katero je kandidat obiskoval, in izpisek iz matične knjige rojenih. Osebe, ki še niso končale šolanja, naj priložijo k prošnji prepis spričevala o končanem zadnjem razredu in potrjen prepis ocen iz prvega polletja razreda, katerega sedaj obiskujejo.

Rok za dostavo prošenj je 15. julij 1964.

Natančnejša pojasnila o pogojih tega natečaja za vsako akademijo posebej, kakor tudi druga navodila, ki so potrebna osebam, katere želijo sodelovati na tem natečaju, je mogoče dobiti pri organu narodne obrambe občinske skupščine in na komandi vojnega odseka.

Iz Personalne uprave DSNO

Našim poslovnim prijateljem

sporočamo

Zavoljo številnih vprašanj, naslovljenih naši upravi glede cen malim oglašom v Pomurskem vestniku, sporočamo, da stane v PV mali oglas do 10 besed 350 din, za vsako nadaljnjo besedo pa je potrebno doplačati še 25 din. Zenitveni oglas s šifro: 60 din beseda, preklic: 75 din beseda. Gospodarske organizacije plačajo za male oglase s komercialno vsebino enkrat več. Za oglase, objavljene pod šifro »Naslov v upravi lista«, je potrebno doplačati za enkratno objavo 100 din, za oglase pod drugimi šiframi pa za enkratno objavo 150 din.

Se posebej opozarjamo na cene osmrtnicam v Pomurskem vestniku. Kvadratni centimeter stane 120 din. Cen čestitkam pa so glede na dolžino teksta od 2.500 do 3.500 din.

Zasebnim osebam objavljamo male oglase v PV šele po nakazilu ustrezne vsote, medtem ko gospodarskim organizacijam po prejetju naročilnice.

V našo upravo prispeva v zadnjem času čedalje več pisem naših bralcev in naročnikov. V pisnih spraševanju za prodajalci, ki se oglašajo v malih oglaših, ali pa iščejo druge informacije v zvezi z malimi oglašmi. Mnogo pisem prihaja brez priloženih znamk za odgovor. Sporočamo, da v bodoče na taka pisma ne bomo odgovarjali, če jim ne bodo priložene znamke v znesku 30 din.

Mnogi se zanimajo tudi za cene obvestilom in oglašom v ustreznih oddajah Radia M. Sobota. Zato se posebej obveščamo družbene organizacije, društva, klube in tudi posameznike, da stanejo obvestila in objave v oddajah Radia M. Sobota od 500 do 1000 din (prireditve brez dohodkov in prireditve z dohodki); pri tej ceni so misljene objave do 30 besed, vsaka nadaljnja beseda pa stane 50 odnosno 100 dinarjev. Za večkratno objavljanje priznamo ustrezen popust. Zasebniki se lahko poslužujejo tudi komercialnih oglašev in reklam; cena enkratni objavi do 30 besed je 1.500 din, če pa si naročnik sam izbere ploščo, doplača še 1000 din. Zasebnikom objavljamo obvestila in reklamne oglase proti predplačilu, gospodarskim organizacijam pa proti naročilnici.

Prosimo vse bodoče oglaševalce v Pomurskem vestniku in Radiu Murska Sobota, da se pri dostavljanju tekstov in naročilnic tudi točno držijo rokov. Za Pomurski vestnik je treba poslati naročila odnosno dostaviti tekste do ponedeljka v tednu izhajanja, v nujnih primerih sprejmemo naročila še v torek do 10. ure, za Radio Murska Sobota pa je treba poslati naročila odnosno tekste najkasneje dva dni pred dnevom objave, ker sicer ne jamčimo, da bomo mogli realizirati naročila v zaželenem roku.

Naročila in tekste dostavljajte na spodnji naslov.

Uprava PV in Radia Murska Sobota
Gospodarsko-propagandna služba
Murska Sobota, Koceljeva 2
Telefon štev. 21-064

ZAHVALA

V 54. letu starosti je za večno prenehalo biti srce naši dragi, nepozabni ženi, mami star mami, sestri in teti

ANI LUK, roj. Berendijaš

iz Murske Sobot

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v času največje žalosti stali ob strani, nam izrekli sožalje, jo spremljali na zadnji poti in obsuli njen prerani grob z vencji. Zahvala vsem sorodnikom, čč. duhovnikom, pevcem, sosedom, prijateljem in pogrebem, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo kolektivoma Tovarne oblačil, perila in pletenin »Mura« in Trgovskega podjetja »Prekmurski magazi« za darovane vence.

Murska Sobota, 14. marca 1964.

Zalujoči: mož Karel, sin Anton, hčerki Juliška in Marija z družinami, sin Stefan iz Avstralije in sin Karel, sestri, brat, mama in ostali sorodniki

Zahvala

Ob prerani izgubi ljubega moža, očeta, starega očeta, brata, svaka in strica

Jožefa Činča

posestnika iz Tešanovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in vsem, ki so darovali cvetje in vence, nam izrazili sožalje in ga v tolikšnem številu pospremili do preranega groba. Iskrena zahvala dr. Štefanu Berdenu in dr. Berden-Franič Lojzki, ki sta mu lajšala bolečine v času krute in neozdravljive bolezni. Prav tako se iskreno zahvaljujemo članom ZK in kolektivu Tovarne oblačil, perila in pletenin MURA v Murski Soboti, Lovski družini Moravci, kakor tudi čestitemu duhovniku Janezu Erjavcu za ganljive besede ob odprtem grobu in pevcem za žalostinke.

Zalujoči: žena Marija, hčerka Marija, Helena, Justina, Margit in Kristina, sina Joško in Ludvik, vsi z družinami

O-252

R A Z P I S

KRAJEVNA SKUPNOST CANKOVA

razpisuje prosto delovno mesto

frizerke za moško in žensko stroko

Nastop službe s 1. aprilom 1964. Pismene prošnje z navedbo dosedanje zaposlitve poslati Krajevni skupnosti Cankova.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

R a z p i s

Upravni odbor KMETIJSKE ZADRUGE PUCONCI razpisuje v šolskem letu 1964/65 naslednje štipendije:

1 štipendijo na biotehnični fakulteti;

1 štipendijo na ekonomski fakulteti;

1 štipendijo na ekonom. srednji šoli.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe s priloženimi spričevali Upravi zadruga v roku 30 dni po objavi tega razpisa.

Prednost pri dodelitvi štipendije bodo imeli kandidati, ki so že vpisani na ustrezni šolah in z boljšimi učnimi uspehi.

Družbene organizacije. društva in klubi — Za večjo javnost vašega delovanja, prireditve in akcij — Obvestila in objave v Pomurskem vestniku in Radiu Murska Sobota — V Pomurskem vestniku pod posebnimi rubrikami, v Radiu Murska Sobota med prijetno glasbo — Za celoletno objavljanje društvenih objav — 50-odstotni popust!

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 20. marca — Igor Sobota, 21. marca — Benedikt Nedelja, 22. marca — Vasilij Ponedeljek, 23. marca — Slava Torek, 24. marca — Simon Sreda, 25. marca — Minka Četrtek, 26. marca — Maksim

dežurna služba

ZDRAVSTVENE POSTAJE
MURSKA SOBOTA

20. marca — dr. Lopert
21. marca — dr. Gruškovnjak
22. marca — dr. Gruškovnjak
23. marca — dr. Rousova
24. marca — dr. Lopert
25. marca — dr. Gregorčeva
26. marca — dr. Gruškovnjak

čestitke

ČESTITKA

Ob promociji s častjo doktorja medicine priskoro čestitajo tov. Borutu KOSIJU, sorodniki, sošolci, prijatelji in dobri znanci ter mu želijo mnogo uspeha pri bodočem delu na Murskem polju. Priskrbo ga pozdravljajo Muropoljci. D-245

K I N O

SLATINA RADENCI — 21. in 22. marca italijanski barvni kinemaskopski film: »Dvakrat maščevalec«. 26. marca francoski vstavijski film: »Ti strup«.

VIDEM OB ŠČAVNICI — 21. in 22. marca italijanski film: »Rimljan-ka«.

LJUDSKA UNIVERZA V M. SOBOTI bo predvajala mehiški barvni film »VIHAR NAD MEHIKO«: v četrtek, 19. marca 1964 ob 19. uri v Pucovcih; v petek, 20. marca 1964 ob 19. uri v Brezovcih; v soboto, 21. marca 1964 ob 19.30 uri v Cankovi; v nedeljo, 22. marca 1964 ob 10.30 uri v Murski Soboti, ob 15. uri v Gančanih in ob 19.30 uri v Bakovcih.

Jugoslovanski film »KOZARA« pa: v četrtek, 19. marca 1964 ob 19. uri v Salamecih; v petek, 20. marca 1964 ob 19. uri v Zenkovcih; v soboto, 21. marca 1964 ob 17. uri v Murski Soboti in ob 19.30 uri v Gederovcih; v nedeljo, 22. marca 1964 ob 15. uri v Bratoncih in ob 19.30 uri v Dokležovju.

S O B E

SOBO oddam. Kopitarjeva 8, Murska Sobota. M-250
SOBO, opremljeno, oddam. Ul. 17, oktobra št. 3, M. Sobota. M-256

natečaj

za vlaganje prošenj za investicijska posojila iz bančnih sredstev za gospodarske in negospodarske investicije v letu 1964.

1. Komunalna banka Murska Sobota (v nadaljnjem besedilu: banka) bo dajala v letu 1964 iz bančnih sredstev investicijska posojila za novogradnje, rekonstrukcije, modernizacije, razširitve sedanjih zmogljivosti in druge objekte v vseh panogah, za udeležbo pri posojilih iz drugih virov in za negospodarske investicije.

2. Za posojilo na tem natečaju se lahko potegujejo gospodarske organizacije, zavodi in družbenopolitične skupnosti.

3. Posojila na tem natečaju bo banka dajala s pogojem, da je s posojilom in s sredstvi prosilca posojila oziroma s sredstvi iz drugih virov zagotovljena popolna dovršitev objekta, za katerega je posojilo zaproseno.

4. Obrestna mera za posojilo, odobrena po tem natečaju, znaša 7%, odplačilna doba pa praviloma do 5 let.

5. Prošnji za posojilo mora prosilec predložiti naslednjo dokumentacijo:

- a) izpolnjene bančne obrazce;
- b) investicijski program, sestavljen na

V soboto, 21. marca ob 20. uri Zdravilišče Radenska Slatina

I. TURISTIČNO-GOSTINSKI PLES

Popoldne ob 16. uri: ogled modernega slatinskega obrata v Boračevi in obisk vinske kleti VG Kapela z vinsko poskušnjo. Zbirališče v zdraviliški Restavraciji.

Ob 20. uri: pričetek plesa v Kavarni in Baru z bogatim programom. Nastopili bodo: Svengali, Prleška Micka, pevki Ervina Štelcl in Lidija Kodrič, orkester Rodošek in G. Baranja, konferansje Pišta.

Rezervacije do sobote v turist-birojih v Murski Soboti in Radencih. V Zdravilišču so možne tudi rezervacije za prenočišča.

Revija Delo - RTV

V posebni prilogi »Dela« izhaja nova radijska in televizijska revija.

Obilno ilustrirana in vsebinsko pestra revija obsega 16 strani četrinskega formata »Dela«. Prinaša celoten domač in precej tujega radijskega in televizijskega programa. V njej je vrsta sestavkov, ki še posebej govorijo o programu tedna, razen tega pa so v njej še druge zanimivosti, ki poslušalcem in gledalcem približujejo svet radia in televizije.

Novo radijsko prilogo dobijo vsi naročniki »Dela« vsako soboto, ne da bi se naročnina zvišala. Kot sestavni del sobotnega »Dela« pa je na voljo tudi vsem, ki kupujejo »Delo« v kolportazi.

PRODAJ

AVTO FIAT 600, generalno popravljen, v dobrem stanju, ugodno prodam. Lipovci 115, p. Beltinci. M-239

KUHINJSKO POHISTVO, štedilnik in žensko kolo, ugodno prodam. Karel Koleč, Razlagova 2, M. Sobota. M-240

SENO IN DETELJO, večjo količino, prodam. Ana Jug, M. Petrovič 25, p. Tišina. M-242

GRADBENO PARCELO prodam. Partizanska 29, M. Sobota. M-243

SENO prodam. Elizabeta Novak, Tomšičeva 20, M. Sobota. M-244

SENO, večjo količino, kvalitetno, prodam. Vprašati: Stefan Veron, Bodonci 67, p. Bodonci. M-247

DVA ZIDANA ŠTEDILNIKA ugodno prodam. Prežihovega Voranca 4, M. Sobota. M-253

VINOGRAD IN SADOVNJAK v izmeri 10 arov v Lendavskih goricah, Uj-tamas in 5 bok za furniranje z železnimi vijaki prodam. Poizvedbe: Binyei, mizar, Kranjčeva 6, Murska Sobota. M-248

kupim

MOPOD Colibri ali Puch, tudi v nevoznom stanju, kupim. Cena do 50 tisoč din. Kroška 28, Murska Sobota. M-241

KOMUNALNA BANKA

OBCANI! — Varčujte in vlagajte svoje prihranke pri vašem bančnem zavodu. Vlogo obrestujemo od 5 do 6-odstotno, vlagatelji pa so še zavarovani za invalidnost in nezgodno smrt.

M. SOBOTA

s poslovnimi enotami v Ljutomeru, Lendavi in Gornji Radgoni.

osnovi določil Temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov (Uradni list FLRJ, št. 45/61) odnosno 7. člena Zakona o graditvi investicijskih objektov (Uradni list SRS, št. 5/63) ter idejni projekt s predračunom;

c) sklep delavskega sveta oz. organa upravljanja o najetju posojila;

č) dokazilo o zagotovljenih sredstvih za udeležbo;

d) pri prošnjah za udeležbo je potrebno predložiti potrdilo, da so redna sredstva zagotovljena iz drugih virov.

6.

Rok za vložitev prošenj po tem natečaju je 31. marec 1964. Banka bo sprejela vloge tudi po navedenem roku vendar bo te vloge reševala le v okviru takrat razpoložljivih sredstev.

7.

Pri odobravanju posojil bodo imeli prednost prosilci:

- a) ki zagotovijo večjo rentabilnost in dosežejo večji devizni učinek;
- b) ki ponudijo večjo lastno udeležbo;
- c) ki imajo nižje investicijske stroške na enoto proizvoda;
- č) ki ponudijo krajši rok za vrnitev posojila.

8.

Banka lahko določi kot pogoj za dodelitev posojila poroštvo družbenopolitične skupnosti.

9.

Glede vsega drugega veljajo za posojila določbe Zakona o kreditnih in drugih bančnih poslih (Uradni list FLRJ, št. 10/61) in drugi veljavni predpisi.

KOMUNALNA BANKA
MURSKA SOBOTA

Preteklo nedeljo je imel tudi Klub za konjski šport v Ljutomeru letni občni zbor, ki je potekal v znamenju priprav na letošnjo jubilejno leto — 90-letnico obstoja kluba.

V lanskem letu je nastopalo 20 članov kluba na klubskih in republiških prireditvah. Klub sam je priredil tri dirke v Ljutomeru in eno v Radgoni.

Poleg tega je bil v Ljutomeru še jugoslovanski kasaški derby na katerem je nastopilo skupno 8 konj: 4 iz Ljutomeru, 1 iz Pančeva, 1 iz Turnišča, 1 iz Varaždina in 1 iz Maribora. Zmagovalec derbja je bil konj Javor iz Turnišča s časom 1:28, drugi pa je bil Pinus iz reje Antona Lubija iz Bunčan. Največ zmag na slovenskih hipodromih pa je dosegla od konj ljutomerskega kluba Fidela, last Joška Seršena iz Veržaja (čas 1,24).

S pripojitvijo bivše zadruga re- jo zrebet je prevzel klub tudi rejsko pospeševalno vlogo. Ta naloga pa se je zadnja leta močno spremenila, saj je včasih dostavila republiška zreb- čarna na plemenitilo postajo na Cve- nu zadostno število plemenjakov in to v dogovoru z rejci. Po razpustu zreb- čarne bi morali skrbeti za to dejav- nost lokalni forumi, ki pa pospeša- nju konjereje niso posvečali zadovo- ljive pozornosti. Zaradi tega je prišel klub v velike finančne težave, kar se je poznalo tako v selekciji kakor tudi v kakovosti športnih prireditev. — Fi- nance kluba se rešujejo stihiskijo, le iz leta v leto, zato moramo to vpra- šanje vsako leto na novo načenjati in utemeljevati pri merodajnih foru- mih — je bilo rečeno med drugim v poročilu predsednika kluba na obč- nem zboru.

V lanskem letu je bil ustanovljen pri občinski skupščini poseben koor- dinacijski odbor, ki združuje vse športne panoge v občini, namen od- bora pa je, da vodi izgradnjo šport- nega centra na sedanjem hipodromu v Ljutomeru. Ker bo letos 90-letnica kluba, bi bilo primerno, da se zgradi najprej primerna tribuna. Predvideno je, da bo ob tej slavnosti v Ljutome- ru jugoslovanski kasaški derby.

Konjski šport mora biti deležen zaradi turističnega pomena odslej večje pozornosti in razumevanja. —jm

Poznali so ga res in prav nič jih ni mikalo, da bi v najhujši vročini, v prahu in s plinskimi maskami na obra- zih, tekali po slabih poljskih cestah okoli Mulhousa. Zato je grožnja pomagala in čez nekaj časa se je prizibal, prej počasi kakor prehitro, iz vrste majhen vojak. Obstal je pred špisom, ne da bi se postavil v predpisano držo. Zgu- ban obraz, po vsej verjetnosti razjeden od koz, ga je delal starega, starejšega, kakor je bil v resnici. Smehljaj se je, kakor da je vesel, da po daljšem času zopet vidi starega znanca.

Prav to je pognalo špisa v še hujšo besnost. »Torej, vi se delate bedaka, ali pa bi radi brili norca iz mene, kaj! Midva sva že stara znanca in prav dobro vem, da niste tako neumni, kot se kaže!« »Slabo razumem, gospod narednik,« je zamrmral Kras- nowski in še se naprej režal špisu v obraz. »Boste že razumeli,« se je špis nenadoma pomiril. »Vas. bom že naučil!« In začel je poveljevati z vojaškim, toda ne več tako zadirčnim glasom: »Hinlegen! Auf Hinlegen!« In Poljak se je spuščal na tla in zopet vstajal in se zopet mo- ral spuščati na tla in zopet vstajati. Vendar tega ni delal s preveliko naglico. Narednik je najmanj trikrat izustil tisti svoj »Hinlegen!« preden se je Krasnowski spustil enkrat na tla. Zato se je špis večkrat nestrpno zadril: »Schneller! Sie Rindskopf!«

Medtem je izklicevanje prevzel podoficir Grassler. »Kovač!« »Gross!« »Szymanowski!« »Kolarič!« »Pozeb!« »Novak!«

In tako je šlo naprej, z dolgočasno in pusto. Le nare- dnik »Hinlegen! Auf!« je pozivljval dolgočasnost tistega po- poldneva. Mračni, debeli zidovi bivše francoske, sedaj nem- ške vojašnice, so se skladno zlivali z barvo sivozelenih uni- form, ki so stale ob njih, in s tonom špisovega kričanja, s podoficirjevim monotonim izklicevanjem in z neizmerno dolgočasenimi odgovori vojakov. Pogled, ki bi splaval nad glave in si otrl pol prek visoke, črnikaste strehe, bi kmalu zadel ob čokoladne oblake, ki so se vedno bolj vneto pri- zadevali priti z višin na tla. Vsa ta barvna kompozicija je izražala nekaj topega, mračnega, samemu smrtnemu stra- hu podobnega.

Franc Bračko je opazoval prepletanje barv, skladnost narave in človeka, človeka in predmetov okoli njega. Toda tega že davno ni več dojemal zavestno. Vsak dan je gledal isto in prav tako ni več videl. Prav tako, kakor je videl vsak dan barvo komisa, ki ga je dobival pol hleba in ga z odpo- rom pojedel, toda njegove barve ni nikdar pogledal.

Stal je v vrsti, kakor je stalo drugih trideset vojakov. In vendar je stal drugače. Stal je in preklinjal čas, ki ga je zanesel naravnost iz gimnazijskih šolskih klopi na to sivo dvorišče, med sive uniforme, tuje njegovemu razumu in ču- stvovanju. Letos, nekako ob tem času ali malo prej, bi ma- turiral. In potem bi se vpisal na univerzo... Pa je norec sprožil vojno in prekrizal življenje, njemu in še marsiko- mu...

...Bračko se je zdramil, ko je zaslišal nad seboj ropot in korake in čutil se je sebi, da razen tistega mrzlega od prej ni bilo ničesar drugega, kar bi bolj odme- valo v njem zaradi dogodka, ki se je pripetil pred tem. Kak- šno naključje.

Najprej ni mogel takoj presoditi, ali je to, za kar je pravkar zvedel, dobro zanj, ali je slabo. Brez dvoma ga bo- mučila skušnjava, da bi se jim razodel, da bi jim povedal, kje je in kaj dela. Posebno, če bo v nevarnosti, ali če bo po- ložaj postajal nevzdržen.

Potem je pomislil, da bi ga lahko izdali, čeprav niso- bili slabi fantje. Ne, izdali ga ne bodo. Toda izdali bi ga lahko slučajno, s kakšno nepredvidno besedo, z namigom, z nenavadnim obnašanjem, z zaprtostjo vedenja, ki bi lahko postalo sumljivo.

In vendar, kakšno čudno naključje, je skoraj vzklikal pri sebi in najraje bi rad to glasno vzkliknil, da bi slišal svoj glas, ki ga že tako dolgo ni slišal. Prevzela ga je neiz- merna želja, da bi spregovoril glasno, da bi nekaj rekel v svojem jeziku, posebno sedaj, ko je zopet slišal slovensko- besedo.

S silo je moral zatreti to prizadevanje. In kako bo te- daj, ko bodo zopet prišli pred vagon in bodo spet govorili? In če bodo govorili o njem? Bo lahko vzdržal?

Prekinil ga je pisk lokomotive in rezka povelja zunaj, ki so oznanjali skorajšnji odhod vlaka.

Nekaj le vem sedaj, si je rekel, vem, kam se vozim. Naša kompanija je bila dodeljena na Vzhod, to dobro vem, in tudi točno vem, kateri kraj so omenjali: Velikije Luki. Za rezervo. Zaenkrat je smer ista. Kupil sem pravilni vozni listek.

Čisto blizu je zaslišal cvileč šum. Vedel je, da so po- pustile zavore. Zagledal se je v koleasa in napeto čakal, kdaj se bodo začela obračati. Ni mu bilo treba dolgo čakati, kaj- ti že čez nekaj sekund se je začela vrteti os in z njo obe ko- lesi, ki sta bili pritrjeni nanjo.

Vlak je odhajal iz neznane postaje. Pooblašilo se je. Postalo je vedno temneje in tudi sen- ca je zapustila vagon, kakor da bi zaslutila, da se bo nekaj zgodilo, a ne želi biti pri tem soudeležena. Tudi zrak se je- shladil in veter, ki se je pojavil, je nosil v sebi okus po dežju. Bračko si je pravzaprav zaželel, da bi se vreme spre- menilo. Godila mu je vsaka sprememba, morda zato, ker ni mogel sam povzročiti nobene spremembe. Vlak je bil že v polnem teku, ko je Bračko opazil, da so začele padati prve kaplje. Gledal jih je in jih sprva ko- maj videl v letu, kajti bilo jih je še premalo, da bi lahko padale navpično ali vsaj malo poševno na zemljo. To ne bo ploha, je pomislil. Tudi grmelo ni. To bo tisti droben, gost, len dežek, ki pada in pada in se zdi, kakor da se mu ne- ljubi, da bi padal, ampak da pada kar tako, iz navade in iz samega dolgega časa.

Bračko je imel rad tak dež in živo se je spominjal časa, ko je sedel doma, v sobi, in je imel pred seboj odprto knji- go Cezarjevih komentarjev »De bello Gaggico.« Na drugi strani je sedela mama in pletla in bogve kaj mislila. On pa ni mislil na Cezarja in ne na njegove galske vojne. Gledal je skozi okno, kako je padal dež, tiho, neslišno. Gledal je, kako so se kaplje trudno obešale na šipe in polzele po njih, kakor da bi se plazile kače. Zunaj je rahlo šumelo, šumelo na nek poseben način, nevsljivo, komaj toliko, da je lahko šumek predril sobne stene in se dokopal do njegovih ušes. To je bil nevznemirjajoči šum, bil je blažilen za uho, uspa- val ga je, toda ne tako, da bi zaspal, temveč drugače. Uspa- val da je v sanje, neuresničljive sicer, zato pa močnejše in velike, čeprav največkrat neopredeljive, zgolj umišljene, dozdevne. Samo to je vedel, da sanja velike sanje, sanje o- tem, kako bo nekoč velik in močnejši, kako ga bodo gle- dali vsi s spoštovanjem in z občudovanjem, h kateremu bo primešana zavist. Ni sanjal natančno, v čem bo njegova ve- ličina, niti ga to ni posebno brigalo. Samo da bo velik v- nečem, v čemerkoli, samo to je vedel. Zato je imel Bračko- rad tak dež in zato je bil temu dežju vedno hvaležen, ker- ga je popeljal na široke in mehke steze, ki so ga vodile iz- tega sveta v snežinkasto čiste višine.

* Na tla! Gor! Na tla! Gor!
** Hitreje! Vi, kravja glava!

NAŠA REPORTAŽA — NAŠA REPORTAŽA — NAŠA REPORTAŽA — NAŠA REPORTAŽA —

Nočni »delovni dan« belih mož

Noč je premagala vrvež z ulice in svetlobo z oken. Le ulične svetiljke so se pozibavale v lahнем vetru, ko sem stopal proti pekarni, obratu soboškega »Mlinopeka«. Se dobro uro in četrtek se bo umaknil petku, ki nas je presenetil s snegom, takrat, ko smo že vsi pričakovali pomlad. Hitel sem k ljudem, ki jim je noč delovni dan in o katerih govorijo gospodinje naj- večkrat ostre besede. In največkrat so te besede neupravičene.

Tudi sam sem že prisluhnil takš- nim opazkam in tokrat sem želel de- teti ljudi, ki nam pečejo vsakdanji kruh, žemljice, pecivo. Izbral sem nočne ure, pa ne nalašč, da bi se iz- ognil negodovanju gospodinj, ki so tokrat že zatisnile oči in pozabile, da včasih kruh ni najboljši, pač pa zato ker je noč pogoj za srečanje s pe- karno in ljudmi, ki v njej delajo. Odkrito rečeno, tudi sam bi bil rad ob tej uri v to topli sobi.

V predsobi, na policah sveže in rjavo zapečen kruh. Prijeten duh in toplina. Nekaj korakov naprej, odri- nem vrata in sem v prostorni (pa že premajhni) dvorani. Fantje in mož- je v »belih dresih in z belimi čepi- cami na glavah so zatopljeni v svoje delo. Ura je enajst in le trije manj- kajo. So na zimskem dopustu. Med testom, hlebčki in žemljicami ter osta- limi pecivci, ki »vzhajajo«, je slišati enakomerno dihanje »mož v beleme ter zamolkle glasove iz radijskega sprejemnika. Nisem presenečen, ko zagledam v prostoru razporejene me- šalnice za testo, sejalni stroji za mli- ko in druge naprave za oblikovanje testa. Pričakoval sem, da bom sre- čal moderno opremljeno pekarno. Mo- derna je, pa čeprav pravijo, da po- trebujejo še druge stroje. Sicer pa tudi tako je dobro, vsekakor pa bolje kot prej (ponekod pa še tudi sedaj), ko je kvaliteta in oblika kruha bila odvisna samo od pekovskih rok.

Delovni kolektiv pekarnice, ki dela ponoči in šteje 18 ljudi je ob mojem prihodu bil na svojih delovnih me- stih. Tistim, ki so prišli v poznejših popoldanskih urah je manjkalo le še dve uri do konca delovnega »dne«, o- stali — druga izmena — prišli so na delo ob 23. uri, bodo jutraj vračajo- se z dela na ulicah srečevali soboš- ke gospodinje, obložene s svežim kru- hom. In gospodinja bo srečala delav- ca, ki je pred dobro uro še zadnji- krat iz peči prinesel ta naš »vsak- danji kruh«. Gospodinja bo zavila do- mov ali pa v prodajalno na vogalu in zadovoljna, da bo kmalu v »hiši« spet kruh (sveži) bo nakupila še vse tisto, česar ne moremo použiti brez kruha.

Janez ali pa Jože, ki že leta in le- ta delata v svojem poklicu, bosta na vprašanje, ali ni naporno vedno de- lati v popoldanskih in nočnih urah odgovorila: »Vsak poklic je lep za ti- stega, ki ga ima rad. Privadi se člo- vek vsemu, pa tudi našemu delu.« Za- pisati moram še to, da se mnogi iz- med mož, ki jim ta večer sreča, vo- zijo na delo s kolesi, tudi 10 km- daleč. In tudi tega so se privadili. Morda bo kateri izmed njih nekoč za-

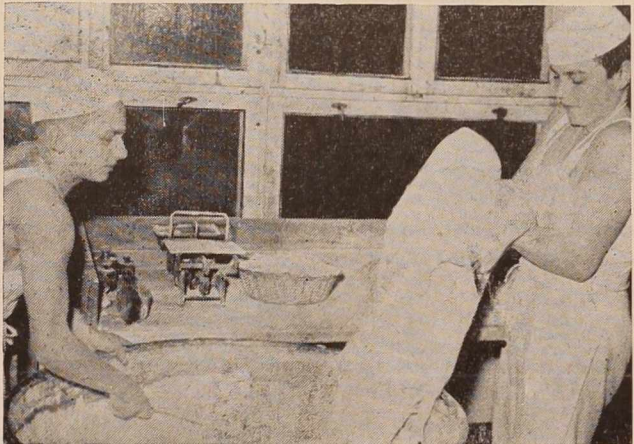
menjal moped in kolo s prijetnim stanovanjem v bližini svojega delov- nega mesta. Tega niso povedali od- krito, pa sem razbral v njihovih o- čeh. In prav bi bilo tako. Tudi na vprašanje ali so res oni krivi, da včasih (ampak zelo redko) kruh ni najboljši, niso hoteli dati pojasnila. Namesto odgovora le to: »Trudimo se, da bi bil kruh vedno dober, da ne bi bilo pripomb. Sicer pa, ali ste že jedli drugod po Sloveniji tako oku- sen kruh, kakor pri nas?« Odkimal sem, saj imajo popolnoma prav. To noč sem jih opazoval in se grel ob pečeh, iz katerih je tako prijetno dišalo. Pogovarjali smo se, kolikor je bilo to sploh mogoče. Vsak je o- pravljjal svoje delo in testo, ki je že vzšlo, je potrebovalo spretnih rok ob- likovalcev — pekov. Nekaj hitrih gi- bov in brezlična masa je postala e- nokilogramski ali dvokilogramski kruh, ki čaka samo še toplote, ki mu bo dala okus, barvo, ga naredila u- žitnega za oči in usta ljudi, ki ob tem času počivajo in sanjajo. In te- koči trak se nadaljuje. V polurnih presledkih se odpirajo parne peči in praznijo korita s testom. V »predso- bi« se police čedalje bolj obremenje- ne in prijeten duh po svežem kruhu

uhaja skozi priprta vrata na ulico. Redki ljudje, ki v tem času hite mi- mo pekarne, začutijo ta duh, ki »iz- daja« može v belih oblekah za zapr- timi vrati »tovarne kruha«.

In vsaka noč je podobna prejšnji in vsak delovni dan teh mož se kon- ča ponoči ali jutraj, pa četudi delo- jo v prvi ali v drugi izmeni. Takrat ko končajo delo, potujejo kilogrami kruha, belega in rženega ter mlečne- ga peciva v zaprtih »kombijih« v pro- dajalne, ne da bi med potjo izgubili svoj duh, svojo toploto. Vsak dan ne- kaj tisoč kilogramov kruha, več tisoč komadov žemljic in drugega peciva prodajo v trgovinah v Murski Soboti in v okolici.

Prva izmena bo kmalu končala z delom. Že je ura ena, kot v temi za- žarijo žarometi koles — proti domu. Nekateri bliže, drugi dalje. Tudi sam se odpravljam domov. Veter neprijet- no brije in vse kaže, da zime še ni kraj. Ne morem se znebiti misli, da le redka majhna napaka v kruhu (morda niti ne po krivdi pekov) lu- di spomni na te »bele može« in jih za kratek čas reši njihove anonimno- sti in osamljenosti z hladnih, zaradi naporne dela, pa kljub temu iz- vedno toplih noči.

K. Sukič

»Beli može« pri delu v »tovarni kruha«

Še se bojujejo

Med drugo svetovno vojno se je na tisoče tihooceanskih otokov spreme- nilo v ogorčena bojišča. Ko pa je Ja- ponska kapitulirala, se ni vrnilo vseh 6 in pol milijona preživelih vojakov, ki so se borili po teh otokih. Za uso- do desetine tisocev vojakov še danes ni nič znanega. Nekateri izmed njih so že prepričani, da sovržnosti še niso prenehale, a drugi so slišali za kapitulacijo, pa mislijo, da je nedo- stojna in je zato ne priznavajo. Po samurajskem zakonu so se oni dolžni boriti do zadnje kaplje krvi. Leta 1954 so v Tokiu ustanovili poseben biro za iskanje takih trdoglavih vojakov, da bi se vrnili v normalno življenje.

Nekoga dne je bila ameriška pa- trulja na obhodu po otoku Guam. Ko so šli skozi džunglo, jim je nenkrat zavijzala krogla nad glavo. Na srečo je udarila v drevo, ne pa tja, kamor je bila namenjena. Toda naslednja je že udarila v šlem vodje patrolje. Vo- jaki so se pognali tja, odkoder je pri- hajalo streljanje. Po daljšem prega- njanju so končno le ujeli dva polna- ga človeka z zaraslo brado in lasmi. To sta bila japonska vojaka iz garni- zona, ki je bil na tem otoku in niti pojma nista imela o tem, da je vojna končana.

Na tem otoku se je skrivaj tudi vojak Ito, ki je sicer vedel za kapi- tulacijo, a se ni hotel predati. »Vča- sih sem moral jesti tudi miši in mr- čes,« je kasneje pripovedoval doma- čim in znancem. »Živel sem kot pu- ščavnik in z nikomer nisem mogel ni- ti besedice spregovoriti.« Družina ga

je proglasila za mrtvega in zgradili so mu spomenik. Po enajstih letih in sedmih mesecih samotnega življenja, lakote in molčanja, se je Ito odločil za predajo. Sedaj vsak mesec položi pred svoj spomenik šopek cvetja.

Japonec Minagava je prebil v pra- gozdovih Nove Gvineje šestnajst let in tako podivjal, da so se morali avstrals- ki zdravniki pol leta z njim mučiti, predno so ga spet naučili jesti, kakor to dela civiliziran človek.

Zanimiv je primer vodnika Kakua Simade. Deset let mu je uspevalo v pragozdovih Nove Gvineje v svoji sku- pini ohraniti vojaško disciplino in to po zaslugi kilograma soli, ki jo je imel v torbici.

»Pojasnil sem svojim ljudem,« je kasneje pripovedoval, »da se sol mora razdeliti tako, da jo bomo imeli de- set let. Najkasneje v tem času bodo sile našega cesarja spet zavzele otok. Zato moramo biti vedno pripravljeni, da udarimo Američanom v hrbet.«

Simada se je s svojimi ljudmi zelo dobro znašel. Izkrčili so jaso v džun- gli in tam gojili povrtnino, sadje in sladkorni trs. Ko jim je pa zmanjkalo soli, se je napotil k morju. Tam pa je srečal ameriško patroljo, ki mu je sporočila porazno vest. Japonska je kapitulirala pred 125 meseci.

Nekateri japonski vojaki še dno- ges vznemirjajo ameriške patrolje. Mnogi jih je še in noben čudež ne bo, če bo nekdo 1973. leta potokel rekord Ro- binsona Krusoa, ki je po romanu pre- živel na samotnem otoku osemindvaj- set let.

Ekspedicija na pohodu skozi pragozd, da bi našla japonske rojake, ki se še skrivajo

Take zgodbe so že običajne, čeprav ne bi smele spadati v današnji čas. Res, da ne! To ni spodobno in to tem bolj, ker se zgodbe resnične in kva- rito naši družbi lepo ime in ugled.

Stopi ti v trgovino možakar. V radgonsko samopostrežnico. Doma je tam iz okolice Radgone, morda celo iz Črešnjave. Saj ni tako daleč. Stopi v trgovino, bistro pogleda okoli sebe, kajti, moj bog, koliko dobrega in kor- istnega je na razpolago potrošniku. Tam imaš moko, lepo zavito v poli- vinil; tam steza roke proti tebi čo- kolada; tam se ti smeji rum in liker; tam sili k tebi argovica in njena kon- kurenca podravka. Oči se smeji jo kar od sebe in v ustih se nabira slina, da jo komaj požiraš sproti.

Stef, to je naš možakar, bliska z očmi in vneto opreduje, če ga ne spremljajo neprijazne oči. Pa ti je Stef spreten. Hop, nekaj v košarico, nekaj v žep; toda sedaj nič v kosa- rico in zato raje v žep in zopet v žep. Pri tem pohodu so Stefovi žepi še komaj dihali; v košarici, kdo bi ji zameril, pa se sramežljivo samevala ribja konzerva, ki je Stef itak ne je, majhna steklenička ruma in rjave ve-

zalka, ki jih Stef ne bo mogel nave- zati na svoje škornje.

Toda tam za zaveso je prav tako oprezoval tudi tovariš poslovodja in se čudom čudil Stefu; kajti takšni podvigi pa le niso bili na dnevnem redu. »No, res, kakšen šolarček je že vtaknil v žep ponižno liziko, bolj ko- rajzen Francek je segel tudi po čoko- ladi. Toda tale Stef! Bogme, toti pa ti zna!

Zdaj je stal Stef pred blagajno in ponižno pomolil pred tovariščo Elo,

Toda tovarišica Ela, bog se je u- smili, pa je nadaljevala neusmiljeno: »Kaj pa žepi? Tako so napeti, kot bi imeli vodenico! Kaj?«

Stef je postal nemiren: »Žepi? Oh, čisto so raztrgani, še vode ne držijo več. Saj me je kar sram, da imam tako žep, ki ne ve za svoje posle.« »Ah, če je tako,« je dejala veselo tovarišica Ela, »potem pa kar z me- noj, jih bomo že zašili.« In je kar potegnila s seboj presenečenega Ste- fa, ki se je sicer upiral. Toda tovari-

šica Ela je energična tovarišica in že ve, kako se streže takim stvarim. In da ste videli, kaj je počel Stef sedaj! Kot coprnik je copral svoj žepom, da je z njih letelo še bolj nevidno kot prej vanje. Argovica je priletela med stekleničke kolonjske vode, čokolada se je znašla v hipu med ribjimi konzervami in so planili bonboni, ki so tudi začuda zašli v Stefov žep, med čistila sredstva in plavi radlon intakodalje.

Vesela (žalostna) zgodba

ki je ta dan preštevala pri blagajni de- nar, ribjo konzervo, rum in rjave ve- zalka. Toda tam iz kota ji je pome- žnikl tovariš poslovodja in tovarišica Ela je vedela, kaj pomeni to mežika- nje. Nalahno je pokimala in milo po- gledala tovarišica Stefa. In je vprašala prav ljubeznivo: »Tak, oča Stef, samo to ste si namenili danes? Tak malo?«

Stef pa: »Ah, slabi časi, slabi! Ni penez, ni! Oh, da!«